

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Vuitè període

Sèrie C - Número 704

Dilluns, 18 de gener de 2010

Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana

PRESIDÈNCIA DE L'I. SR. JORDI MONTANYA I MÍAS

Sessió núm. 51

S U M A R I

Sessió informativa

amb el conseller de Medi Ambient i Habitatge sobre l'incendi al massís del Port (tram. 355-00131/08) p. 3

Sessió informativa

amb el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació sobre l'incendi al massís del Port (tram. 355-00130/08) p. 5

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

SESSIÓ NÚM. 51

La sessió s'obre a les deu del matí i cinc minuts. Presideix el Sr. Montanya i Mías, acompanyat del vicepresident, Sr. Chaib Akhdim, i de la secretària, Sra. Ribera i Puig. Assisteix la Mesa el lletrat Sr. Pau i Vall.

Hi són presents les diputades i els diputats Sr. Corominas i Díaz, Sr. Cuminal i Roquet, Sra. De Gispert i Català, Sr. Espadaler i Parcerisas, Sr. Homs i Molist, Sr. Pallarès i Povill, Sr. Pelegrí i Aixut, Sr. Pujol i Ferrusola, Sra. Ribera i Garijo, Sr. Sancho i Serena i Sr. Turull i Negre, pel G. P. de Convergència i Unió; Sra. Carreras Tort, Sr. Paladella Curto, Sra. Pardell Veà, Sr. Pérez Ibáñez i Sra. Santos i Arnau, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi; Sra. Gomà i Pons i Sr. Vigo i Sallent, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Sr. Bertomeu i Bertomeu, Sr. Luna i Vivas, Sra. Montserrat i Culleré i Sr. Rodríguez i Serra, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Sr. Bosch i Mestres, Sra. Camats i Luis, Sr. Milà i Solsona, Sr. Pané Sans i Sr. Pi i Noya, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Sra. De Rivera i Pla i Sr. Rivera Díaz, pel G. Mixt.

Assisteixen a aquesta sessió el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Sr. Joan Saura i Laporta, acompanyat del secretari general, Sr. Joan Boada i Masoliver, i del subdirector operatiu del Cos de Bombers de la Generalitat, Sr. Joan Rovira, i el conseller de Medi Ambient i Habitatge, Sr. Francesc Baltasar i Albesa, acompanyat del secretari general, Sr. Eduard Pallejà i Sedó.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sessió informativa de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana amb el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació sobre l'incendi al massís del Port (tram. 355-00130/08). Conseller del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Sessió informativa.

2. Sessió informativa de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana amb el conseller de Medi Ambient i Habitatge sobre l'incendi al massís del Port (tram. 355-00131/08). Conseller del Departament de Medi Ambient i Habitatge. Sessió informativa.

El president

Bon dia a tothom. Donem inici a la sessió informativa d'aquesta comissió, on hi haurà la compareixença dels honorables consellers, als quals donem la benvinguda, així com dels tècnics que els acompanyen.

Alteració de l'ordre del dia

I sense més, en primer lloc, donarem la paraula a l'honorable conseller Francesc Baltasar; a continuació, a l'honorable conseller Joan Saura. I així mateix, a l'emparament del que disposa l'article 151.3, intervindrà també el subdirector general operatiu, Joan Rovira. Per tant, els membres del Govern s'hauran de repartir l'hora d'intervenció que tenen de la manera que creguin adient. Amb posterioritat, si els sembla i no hi ha cap inconvenient, farem un recés de cinc minuts, i donarem lloc a les intervencions dels diferents grups parlamentaris.

Sessió informativa

amb el conseller de Medi Ambient i Habitatge sobre l'incendi al massís del Port (tram. 355-00131/08)

Per tant, sense més, honorable conseller Baltasar, quan vulgui té la paraula.

(L'exposició dels oradors és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

El conseller de Medi Ambient i Habitatge (Sr. Francesc Baltasar i Albesa)

Moltes gràcies, senyor president, bon dia. Bon dia, president, bon dia, consellers, senyores i senyors diputats, alts càrrecs i representants dels Mossos d'Esquadra, dels Bombers i dels Agents Rurals aquí presents.

Fem aquesta compareixença a petició pròpia i conjunta dels dos consellers davant d'aquesta comissió per tal de contribuir a clarificar els dramàtics fets que van tenir lloc a l'anomenat «incendi d'Horta de Sant Joan» el passat mes de juliol.

Avui fa una setmana, vaig explicar davant els mitjans de comunicació que quan tinguéssim tota la informació l'analitzaríem i revisariem a nivell intern, així, el mètode d'investigació que es va anar aplicant a aquell incendi; que reconeixeríem els possibles errors i els els explicariem.

Després d'analitzar detalladament tota la informació, que vull recordar que estava sota secret de sumari, hem arribat a la conclusió que una ubicació errònia del punt d'inici del foc, avalada en el seu moment per diferents testimonis qualificats, va portar a les investigacions del Cos d'Agents Rurals cap a una hipòtesi de treball que no va ser la correcta. Es va cometre, doncs, un error. I així, les conclusions de la investigació van quedar invalidades. Voldria demanar disculpes per les possibles conseqüències que se n'hagin pogut generar.

Per què el Cos d'Agents Rurals va arribar a les conclusions que va fer públiques el 24 de juliol? En primer lloc, vull deixar clar que en cap moment hi ha hagut cap precipitació o intencionalitat de cap tipus a l'hora de portar les conclusions a què es va arribar i de les quals vam donar compte amb la màxima transparència. En cap moment s'ha mentit, ni s'ha volgut amagar res. Tampoc hi ha hagut cap negligència professional del Cos d'Agents Rurals. Després de tancar el seu estudi, el Cos d'Agents Rurals va determinar que estaven convençuts i en condicions d'explicar la causa de l'incendi. En aquells moments deia el cos rural que era l'única causa possible.

Voldria descriure breument l'informe del Cos d'Agents Rurals, el procés d'investigació dut a terme i com van arribar a les conclusions fetes públiques el 24 de juliol i que van ser lliurats al jutjat de Gandesa.

Pel que fa a les evidències físiques, el 21 de juliol els agents rurals van determinar que l'àrea d'inici en aquells moments tenia una superfície cremada de cinquanta-cinc hectàrees. Alhora, les dades de la meteorologia de

la zona estimaven una humitat de combustible del 10 per cent, i l'estimació de probabilitat d'ignició del 30. A l'àrea d'estudi hi havia un vent general i un vent de característiques topogràfiques que complicava l'evolució de l'incendi; alhora, la topografia de la zona, abrupta, amb pendents molt variables, estableix dues zones diferenciades quant a orografia del terreny. El terreny es troba densament poblat, amb una coberta arbòria del 80 per cent i un sotabosc densament poblat. El model de combustible de la Generalitat especifica que es tracta d'espècies molt inflamables.

Anàlisi de la geometria i indicadors de la direcció del foc. La geometria de l'incendi i en el seu estat inicial va ser condicionada per l'orografia i la càrrega de combustible arbustiu que hi havia sobre el terreny, que va afavorir la propagació del foc en direcció a la carena que separa el pinar de Don Pedro i el mas de Pixantó, provocant uns carrils de foc de la zona afectada i formant un primer front de foc de més de dos-cents metres a la mateixa carena.

L'anàlisi dels indicadors de la direcció del pas del foc els va permetre, als agents rurals, delimitar una àrea d'inici reduïda a uns dos-cents metres quadrats. Dos equips d'investigació –hi insisteixo, dos equips d'investigació independents– van realitzar els estudis i van arribar en les dues ocasions al mateix resultat. En aquesta àrea, que pensaven que era l'inici, van trobar un arbre amb un senyal evident d'haver rebut l'impacte d'un llamp; vestigis, alhora, de la direcció de l'avanç del foc. També es van estudiar les activitats humanes i naturals amb risc d'incendi en les zones pròximes a aquesta pretesa àrea d'inici.

Treballs agrícoles, en aquest cas, es descartaven com a causa de l'incendi. Activitat humana, a la zona definida com a àrea d'inici de l'incendi no hi havia cap vestigi d'activitat humana, mentre que a la zona marcada com a àrea d'inici de l'incendi es trobava un pi afectat per la caiguda d'un llamp. Els danys observables eren prou visibles per conèixer la seva trajectòria.

Cal tenir en compte que en aquest període de l'any el 85 per cent dels incendis que es produeixen al massís dels Ports són causats per llamps, enfront del 18 per cent a la resta de Catalunya. En moltes ocasions es tracta de tempestes seques, és a dir que es caracteritzen perquè van associades a un nombre variable de descàrregues elèctriques, però sense precipitació o molt escassa.

El Cos d'Agents Rurals va disposar després d'informes sol·licitats a l'Agència Estatal de Meteorologia i al Servei Meteorològic de Catalunya.

Amb relació a l'informe de l'Aemet, voldria fer alguns comentaris. Aquest informe va ser sol·licitat per l'inspector en cap del Cos d'Agents Rurals i va formar part de l'atestat que va ser entregat al jutjat de Gandesa. A la vista de les conclusions d'aquest informe, l'inspector en cap no en va informar el conseller de Medi Ambient i Habitatge perquè va considerar que no representava cap canvi rellevant ni desvirtuava la hipòtesi del llamp. Aquest informe de l'Aemet considerava poc probable que el llamp hagués estat latent durant sis dies a la zona d'Horta de Sant Joan, tot i que no ho considerava im-

possible, i deia a més que el 5 per cent dels incendis estan provocats per aquest tipus de llamps. L'informe donava especial incidència al fet que el foc hagués estat provocat per una descàrrega elèctrica no detectada el mateix dia que es va produir l'incendi.

Pel que fa a l'informe del Servei Meteorològic de Catalunya, es van determinar per al mes de juliol variables climàtiques de la zona –temperatura, precipitació, vent– i es va destacar que s'hi havien produït quatre episodis de llamps, un d'aquests va tenir lloc sis dies abans del dia que es va originar l'incendi.

Tornant a l'informe del Cos d'Agents Rurals. El supòsit del llamp es sustentava que es podien donar processos de combustió lenta, que es caracteritzen perquè no fan flama, tal com recullen estudis fets en molts àmbits i a molts nivells.

També assenyalar que diferents testimonis qualificats van confirmar al Cos d'Agents Rurals la situació del foc. El front principal de l'incendi estava situat a la carena que separa el pinar de Don Pedro del mas de Pixantó, avançant cap al mas, i que la zona baixa del pinar de Don Pedro ja havia estat afectada pel foc. Així mateix, a la documentació que consta a l'atestat hi ha testimonis que confirmen la caiguda d'un llamp en aquest mateix indret. Tot això va portar al Cos d'Agents Rurals a la conclusió que el llamp caigut a l'àrea d'inici, amb les circumstàncies particulars del seu entorn, era l'única causa de l'incendi d'Horta de Sant Joan.

Però ara estem en un altre moment. El jutjat de Gandesa va obrir una investigació, la qual cosa demostra el bon funcionament del sistema. Va decretar el secret de sumari sobre aquests fets tan dolorosos, i va ser deixat sense efecte el passat 9 de gener. Això ha comportat que fins a la setmana passada no s'ha pogut disposar dels elements necessaris que ajudessin a contrastar les conclusions a les quals havia arribat el Cos d'Agents Rurals. Ha estat coneguda la informació amb relació a les causes de l'incendi, que replantegen les primeres conclusions. Aquesta nova informació posa de manifest l'equivocació de l'informe del Cos dels Agents Rurals, pel que fa a la causa i a la ubicació de l'àrea d'inici de l'incendi. Per tant, queda clar que les conclusions són una conseqüència de l'error en la determinació de l'àrea d'inici.

Voldria a continuació fer algunes consideracions competencials del Cos d'Agents Rurals i de la seva dilatada experiència professional. El Cos d'Agents Rurals té assignades normativament les competències en matèria de prevenció d'incendis i, conseqüentment, de la investigació de les causes dels incendis forestals. Aquestes competències es recullen en l'Estatut d'autonomia i en les lleis sectorials corresponents.

El Cos d'Agents Rurals, per les seves funcions generals en matèria de vigilància i prevenció d'incendis, té un coneixement del territori i dels elements de risc que el situen en una posició favorable per desenvolupar aquesta tasca. La seva trajectòria en investigació d'incendis és llarga, perquè investigar les causes és bàsic per a la prevenció d'incendis forestals.

El Cos d'Agents Rurals va iniciar les tasques d'investigació dels incendis els anys 93 i 94, amb les primeres

diligències, entre d'altres, dels grans incendis del Bages i el Berguedà. Assisteixen a tots els incendis forestals que es produeixen a Catalunya, i desenvolupen les tasques bàsiques d'investigació de les causes de tots ells, amb una mitjana de sis-cents incendis forestals per any a Catalunya.

Actualment, es determinen les causes d'aproximadament entre un 80 i un 85 per cent dels incendis. Això vol dir que només es queden amb incertesa entre un 15 i un 20 per cent dels incendis. En el període anterior a l'any 94, aquest percentatge era d'un 45 per cent; un 45 amb causa desconeguda. El Cos d'Agents Rurals porta més de quinze anys d'activitat intensa en la investigació d'incendis forestals i és un dels referents a nivell de l'Estat.

La investigació dels incendis forestals és una labor sovint molt complexa, ja que es basa en un mètode d'anàlisi i de treball i en la recerca d'indicis o proves indirectes, la suma dels quals permet arribar a una conclusió. Sovint, en un incendi només es troben indicis indirectes, que no són concloents de forma separada. Aquests indicis provenen, en primer lloc, de l'estudi de les evidències físiques per determinar l'àrea d'inici de l'incendi, anàlisi de la geometria de l'incendi amb relació a la meteorologia, la topografia i la vegetació combustible, l'estudi de les evidències d'activitats humanes i naturals, tant pel que fa a l'activitat pròpiament agrícola o d'altra mena, com les naturals, com són les tempestes, per determinar les hipòtesis o la causa i el causant; la validació dels punts anteriors mitjançant testimonis i l'estudi dels antecedents d'incendis en la zona per trobar connexions amb l'incendi estudiat.

El primer punt sobre la determinació de l'àrea d'inici és la clau de la investigació, ja que permet descartar aquelles activitats de risc que s'hagin realitzat en altres zones de l'incendi, les quals no tindran una connexió física amb l'escenari dels fets. Aquest primer pas, doncs, és el moll de l'os sobre el que s'ha vist en el cas que ens ocupa.

Concretament i en el cas de l'incendi d'Horta de Sant Joan, en la investigació de les causes realitzada inicialment pel Cos d'Agents Rurals, tal com es deia, es va arribar a una conclusió errònia en la determinació de l'àrea d'inici i, com a conseqüència, a una conclusió també equivocada sobre la causa de l'incendi.

De tots aquests aspectes es desprèn, primer, que el Cos d'Agents Rurals no són infalibles, poden equivocar-se, podem equivocar-nos, però en el reconeixement dels nostres errors està també el respecte alhora per la professionalitat i per la seva trajectòria. Està clar que s'haurà de perfeccionar la metodologia i aprendre dels errors amb la voluntat de continuar treballant per aclarir les causes que provoquen els incendis forestals, un aspecte fonamental per a la prevenció dels incendis al nostre país.

Els vull avançar que ja estem treballant per millorar l'eficàcia del Cos d'Agents Rurals en les investigacions d'incendis amb un seguit de mesures concretes. En primer lloc, mesures organitzatives, encaminades a la reducció del temps d'arribada de les unitats d'agents rurals a l'incendi detectat. Segon, mesures per millorar

els procediments de recollida de dades rellevants per part de les primeres unitats que arriben i que seran punt de partida de les investigacions; revisió del procediment normalitzat de treball per incorporar-hi aspectes sobre la decisió al tancament de la investigació; les dedicades a transferir les experiències dels agents que investiguen i augmentar el seu grau de coneixements. Hi ha previsió que el 2010 sortirà la primera promoció d'agents majors especialitzats en incendis forestals, el seu temps de dedicació a aquesta tasca augmentarà. Així com la creació d'un nou protocol de comunicació interna.

Pel que fa a mesures formatives, continuar i reforçar els tallers de lectura de vestigis, indicadors de la direcció del foc, reforçar la formació i aprofundiment en casuístiques concretes i rellevants, com són les infraestructures, les tasques de recollecció amb maquinària agrícola en època de risc i els incendis intencionats o dubtosos. Mesures per millorar l'equipament, com incorporar-hi aplicacions noves per a la teledetecció de llamps en temps real i predicció probabilística en el desplaçament de les tempestes i caigudes de llamps.

Poso a disposició de la comissió tota la informació i el coneixement del Cos d'Agents Rurals sobre aquest tema per esclarir els possibles dubtes que puguin tenir. Alhora, els convido a conèixer les seves instal·lacions, així com totes les tecnologies que utilitzen per al seu treball.

Per finalitzar, volia felicitar la tasca d'investigació a totes les parts operatives actants, especialment els mossos d'esquadra per la seva tasca investigadora, que ha donat peu a les detencions, així com la tasca dels bombers i també dels agents rurals. Els tres cossos han demostrat amb la seva tasca una vegada més el grau de professionalitat i entrega en les seves competències.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Sí, gràcies, honorable conseller.

Sessió informativa

amb el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació sobre l'incendi al massís del Port (tram. 355-00130/08)

Tot seguit, pren la paraula el conseller d'Interior, Joan Saura.

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (Sr. Joan Saura i Laporta)

Gràcies, senyor president. Bon dia a tothom. En primer lloc voldria fer-li entrega al senyor president de CD, un CD per a cada grup parlamentari i un per a ell, que recull els informes dels Bombers, tant l'informe com els annexos, perquè tothom pugui tenir la màxima informació.

El passat 28 de juliol vaig comparèixer en aquesta comissió per informar, a petició pròpia i amb la màxima

urgència, dels treballs d'extinció d'incendis forestals iniciats a Horta de Sant Joan el dia 20 de juliol i del tràgic accident que va patir la unitat dels GRAF de Lleida el dia 21, amb la mort de cinc dels seus integrants i amb un ferit greu.

Responent a algunes declaracions que hem pogut sentir aquests darrers dies, vull lamentar públicament que s'hagi acusat el Govern de mentir o d'amagar la veritat. Vull que quedi molt clar, sempre s'ha informat segons les hipòtesis del moment i jo mateix, en les dues ocasions, he demanat de comparèixer amb la màxima urgència per explicar detalladament els esdeveniments de què teníem constància en el moment d'informar.

Si no s'ha informat del canvi de rumb de les investigacions és perquè aquestes estaven sota secret de sumari. El dia 30 de juliol, dos dies després de la meua compareixença al Parlament, la jutgessa instructora del cas va decretar el secret de sumari. No parlar dels resultats de les investigacions és el que s'ha de fer quan aquests estan sota secret de sumari i explicar els resultats de l'informe és el que hem fet quan s'ha aixecat el secret, i per això vaig demanar dilluns passat de comparèixer de nou en seu parlamentària amb la màxima celeritat per donar tota la informació.

El més important de l'aixecament del secret de sumari és que, tal com nosaltres volíem fer, vam poder explicar detalladament, en primer lloc, als familiars de les víctimes, al cap de vint-i-quatre hores, en segon lloc, als sindicats del cos, al cap de quaranta-vuit hores, i en tercer lloc, al Parlament, tot el que va succeir. Ens vam comprometre a fer-ho i ho vam poder complir després que s'aixequés el secret de sumari. També dijous passat vàrem fer una roda de premsa per detallar i aclarir aspectes falsos que estaven fent molt mal tant als familiars i als amics de les víctimes com a tot el Cos de Bombers.

Abans d'entrar plenament en el tema que ens ocupa, vull demanar que no es barregi demagògicament la causa i l'origen del foc amb la gestió de l'emergència i l'extinció de l'incendi que va portar a terme el Cos de Bombers de la Generalitat, amb les condicions que van propiciar el tràgic accident de la mort de cinc bombers del GRAF de Lleida.

En aquesta compareixença explicarem les investigacions obertes sobre l'origen de l'incendi i les investigacions sobre el desenvolupament del tràgic accident, així com la gestió de l'extinció de l'incendi, però per respecte als cinc bombers morts, el bomber ferit greu també, als seus familiars, amics i a tot el Cos dels Bombers de la Generalitat els vull demanar que fem una anàlisi rigorosa de tot el que va passar, defugint demagògiques interpretacions interessades.

Tothom sap, entre altres coses perquè jo mateix ho vaig anunciar a la compareixença del passat 28 de juliol, que des del departament es va encarregar un informe específic al Cos de Bombers de la Generalitat, un informe que s'ha fet amb rigor i amb exhaustivitat i que els principals autors han estat el subdirector general operatiu de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis, l'inspector senyor Joan Rovira, i el cap de la

Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre, el sotsinspector Fèlix González. Avui ens acompanya i participa en aquesta sessió l'inspector Joan Rovira per exposar els aspectes més tècnics i clau d'aquest informe.

Deixin-me dir que aquest informe s'ha elaborat amb molt dolor i amb molt esforç personal. Aquest informe s'ha fet amb la col·laboració de bona part de l'operatiu que va treballar en l'incendi, gràcies als quals s'ha pogut reconstruir els fets i s'ha disposat també de les comunicacions durant l'incendi, així com d'un important volum d'imatges gràfiques, fotografies i vídeos i del posicionament de les dotacions a través del GPS. Un treball realitzat una vegada finalitzada l'emergència, amb la qual cosa es disposa de molta informació que no existeix mai quan s'està treballant en una emergència activa.

Vull ressaltar aquesta qüestió perquè en el moment en què està activa una emergència no es disposa mai de tot aquest material i, per tant, aspectes que ara es poden documentar, intuir, interpretar, no estaven disponibles el passat 28 de juliol. Mentre es tracti d'una emergència, les decisions es prenen minut a minut, en base als coneixements i experiències que es tenen i en base al que s'està produint en aquell moment, millor dit, el que es coneix que s'està produint. L'experiència i coneixements fan preveure moltes de les situacions en les quals es troben els bombers, però, òbviament, no totes, especialment quan es tracta amb fenòmens que no es poden controlar.

Investigacions dels Mossos d'Esquadra i detenció dels dos presumptes autors de l'incendi. A continuació els resumiré la investigació del Cos de Mossos d'Esquadra amb relació a l'incendi d'Horta de Sant Joan. El passat dia 21 de juliol de 2009, la unitat territorial d'investigació dels Mossos d'Esquadra va iniciar, com correspon a fets d'aquesta gravetat, unes diligències per determinar les causes que van causar la mort de cinc bombers i lesions greus a un sisè.

Els Mossos d'Esquadra prenen declaració a dotze testimonis directes de l'incendi, propietaris de finques i als primers bombers que hi van acudir. Alguns testimonis van dir als Mossos que per la zona havien vist dos excursionistes a l'hora aproximada en què es va iniciar el foc i que aquests van trucar al telèfon d'emergències, 112, per avisar de l'incendi. Al no ser localitzats, els Mossos van iniciar els procediments per esbrinar la identitat dels excursionistes a través del rastreig de les trucades rebudes al telèfon 112, fins que van concretar la seva identitat. Aquestes dues persones van ser citades per tal de disposar de la seva versió, de la mateixa manera que la resta de testimonis presencials de l'incendi. Els Mossos van trobar en les seves declaracions algunes contradiccions.

A principis del mes d'agost, la jutgessa va emetre un manament judicial pel qual facultava la Unitat Central de Medi Ambient del Cos de Mossos d'Esquadra a determinar i a ratificar les causes i el lloc on es va iniciar l'incendi. A més, el 14 d'agost, amb l'autorització de la jutgessa de Gandesa i amb la presència del secretari judicial, cinc agents dels Mossos d'Esquadra van realitzar una inspecció ocular de les ferides i marques ex-

teriors del pi blanc situat al pinaret de Don Pedro, on en un inici es va establir que havia començat el foc, i que va incloure el tall i transport de dos mostres de tronc per a un estudi més detallat.

Tot i que agents de la Unitat Central de Medi Ambient són alhora biòlegs, les dues mostres del tronc van ser remeses a un catedràtic d'ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona per a una anàlisi de les causes que han provocat les marques al tronc. Segons l'informe del catedràtic, les marques probablement van ser causades per l'impacte d'un llamp que va caure un temps abans, que no es pot determinar exactament, de l'inici de l'incendi.

L'informe final de la Unitat de Medi Ambient de Mossos, de 23 de novembre del 2009, estableix, però, que l'inici de l'incendi està vinculat a una acció humana, ja sigui de forma imprudent o dolosa, i determina que el focus de l'incendi va començar prop d'un munt de llenya al mas de Pixantó i que aquesta llenya representa molta càrrega de combustible. L'informe fou lliurat a la jutgessa de Gandesa la darrera setmana de novembre.

A partir d'aquest informe, la unitat territorial d'investigació demana autorització judicial d'intervenció telefònica dels telèfons mòbils dels dos excursionistes i inicia una intensa tasca d'investigació centrada en ells dos i que inclou una segona declaració a la comissaria.

El passat 7 de gener del 2010 un dels sospitosos és citat a declarar a la comissaria dels Mossos per tercera vegada. Després de la citació, i abans de presentar-se a la comissaria, es posa en contacte amb un agent d'investigació dels Mossos d'Esquadra, li diu que no pot aguantar més la pressió de la investigació, que té un càrrec de consciència i li confessa que ell i el seu company van intervenir en l'incendi.

El sospitós és traslladat a la comissaria d'Amposta, on se li pren declaració formal. De la seva declaració i amb les proves que han anat acumulant els Mossos, es deté el segon sospitós, que d'acord amb els seus drets com a detingut declina declarar davant els Mossos. Posteriorment, ambdós detinguts passen a disposició judicial. Els Mossos demanen a la jutgessa autorització per realitzar un escorcoll al domicili d'un dels sospitosos, escorcoll que s'efectua amb la presència del secretari judicial.

Amb tot això vull ressaltar el següent: primer, en cap moment s'ha amagat cap tipus d'informació a ningú i molt menys s'ha enganyat. L'informe dels agents rurals del juliol del 2009 era l'únic informe que teníem en aquell moment que determinava un punt d'inici de l'incendi.

Els Mossos van iniciar a petició judicial un segon informe, que per la complexitat de les anàlisis i contrastació de proves va estar acabat a finals del novembre del 2009. Fins a la detenció dels dos sospitosos cal remarcar que tota l'actuació policial estava sota secret de sumari, i per tant, s'ha actuat amb el més escrupolós respecte de la decisió judicial. En aquest sentit, no és que hi hagi hagut manca d'informació, sinó que no hi havia informació que es pogués donar. Per tant, en tot moment hem complert les restriccions que imposava el secret de sumari.

No hi ha hagut descoordinació ni entre departaments ni entre administracions; cadascuna ha realitzat les seves funcions d'acord amb les seves competències. La tasca dels Mossos ha estat esbrinar les causes i l'autoria d'un incendi que va acabar amb la vida de cinc bombers i en va ferir greument un altre, amb els mitjans i les tècniques d'investigació criminal pròpies de la policia.

Seguidament, passo la paraula a l'inspector Joan Rovira, sotsdirector general operatiu de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis, que farà una exposició amb el resum dels aspectes tècnics clau de l'informe, d'acord amb el que preveu l'article 151.3 del Reglament del Parlament de Catalunya.

El subdirector operatiu del Cos de Bombers de la Generalitat (Sr. Joan Rovira)

Gràcies, conseller. A partir del primer avís que es rep de l'incendi, que es produeix a les 21.03 del dia 20 de juliol, i ateses les característiques de la zona, orografia complexa i situar-se als estreps del massís i del Parc Natural dels Ports, així com per les condicions meteorològiques del dia, s'activa un important dispositiu d'extinció, atès que des de bon començament existeix la preocupació que l'incendi no entri dins del massís dels Ports.

Des de bon inici, l'estratègia d'extinció planteja i aconsegueix que l'incendi no se'ns obri per les parts baixes i no se'ns recolloqui en posicions que haurien pogut significar una entrada cap a l'interior del massís dels Ports a través del riu Canaletes. L'incendi té en el barranc dels Covards la seva part més baixa i es projecta en dos eixos de propagació diferents, un en direcció nord-est, en direcció al pinar de Don Pedro, i l'altre en direcció sud-est, en direcció a les roques Cambretes. Es configura un incendi, doncs, en dos fronts diferenciats.

Aquest incendi forestal en les seves primeres hores té un comportament molt actiu, realitza carreres amb alta intensitat que generen focus secundaris que acabaran configurant un perímetre molt irregular i amb zones interiors sense cremar. De matinada, l'incendi modifica el seu patró de comportament i passa a cremar amb baixa intensitat, és a dir, de superfície, i només realitza «antorxejos» puntuals; és a dir, crema totalment algun o altre arbre, però no té un front actiu.

El problema serà en els focus secundaris, disseminats a la part alta del sector esquerre, a la zona del pinar de Don Pedro. Es prioritza tancar, doncs, els flancs exteriors i mantenir-lo amorrat contra la cinglera de la faixa del Migdia. Amb el primer vol del dia 21 es constata que l'incendi només havia cremat unes seixanta hectàrees, moltes menys que les que durant la nit s'havia pensat.

Les línies de treball van avançant a bon ritme en els dos flancs, mitjançant la metodologia bàsica, que és anar encerclant el perímetre amb mànegues d'aigua des de les parts baixes cap amunt. En el flanc esquerre, i per tal de millorar la capacitat de penetració de les línies d'aigua i de començar a fixar el perímetre, s'hi destina la unitat GRAF Lleida, la unitat GRAF Barcelona, i a mig matí s'incorpora la unitat BRIF del Ministeri de Medi Ambient, a més de les dotacions de diferents

vehicles. En el flanc dret, s'hi destina la unitat GRAF Tarragona i durant la nit també va treballar-hi la unitat tècnica del GRAF.

Les tasques d'extinció s'organitzen a partir de configurar dos sectors de treball amb els seus corresponents comandaments, Echo 0 i Echo 00, i els seus respectius grups de comunicacions de la xarxa Rescat. Comandament d'intervenció, cap de guàrdia, Delta 0; coordinador aeri, Hotel 0; comandament de la unitat tècnica GRAF, GRAF 06, i supervisor GRAF, GRAF 01, són altres de les funcions operatives que s'implanten. L'estructura de comandament era l'adequada per a un incendi de seixanta hectàrees.

Operativament també s'implanten les unitats del centre de comandament avançat i punt de trànsit, lloc des d'on es coordinaran i comandaran les tasques d'extinció. En el moment de les reproduccions, la seva violència i intensitat posaran al límit la capacitat de resposta d'aquesta estructura de comandament. En tot moment, però, els comandaments es troben exercint les seves funcions, malgrat que en determinats moments, quan l'incendi està projectant ràpidament i virulentament sobre el municipi d'Horta de Sant Joan, hauran de prioritzar tasques d'evacuació i assistència a la població, com serà el cas de Delta 0, que es dedica a l'evacuació del personal de carreteres, dels masos de Bellida i de Nelo, entre d'altres, sense que en cap cas això signifiqués una des preocupació per la seguretat, a la qual es dediquen intensament els comandaments de sector i el supervisor GRAF 01.

L'objectiu, segons la nostra estratègia habitual, era acabar de tancar el perímetre, és a dir, que es trobessin les línies d'aigua que pujaven. En el cas del sector esquerre es tractava que es trobessin la línia exterior, identificada com a línia 5 –de color blau al mapa–, i composta per les dotacions de Falset, Flix, Cornudella, Tarragona, Vilafranca, Mataró i Badalona, amb les que pujaven pel flanc esquerre interior, identificada com a línia 2 i de color vermell al mapa, i composta per les dotacions d'Amposta, Tortosa i Horta de Sant Joan.

En el moment de començar-se a produir les reproduccions no quedaven més de cent cinquanta metres per tancar aquest perímetre i poder realitzar el que denominem «l'anella d'aigua», és a dir, deixar envoltat el perímetre per a instal·lació de mànegues. Com a mètode de treball es combinava el treball de les instal·lacions d'aigua amb l'ús de motoserres per obrir pas a aquestes, així com la realització de línia de defensa amb eines manuals per tal d'anar estabilitzant el perímetre. Aquestes dues darreres tècniques eren les que realitzaven les unitats GRAF.

Al matí del dia 21 tenim dificultats en el rendiment hidràulic de la línia 5, és a dir, no arribava aigua amb suficient pressió i cabal a punta de llança atès la longitud i el desnivell assolit; es realitza un nou emplaçament per tal de millorar aquest rendiment. El tipus i estructura de vegetació, un model, segons la classificació internacional, 4, molt espessa i impenetrable, i cremada només parcialment en superfície, dificultava l'avanç de les línies d'aigua. El perímetre era molt irregular i sinuós, en alguns moments inconnex i sense una delimitació clara entre la zona cremada i no cremada, pel fet que l'incendi havia projectat molts focus secundaris en

aquesta zona i havia deixat inclús zones sense cremar a l'interior del perímetre de l'incendi.

Tot anava a un relatiu bon ritme fins que la situació comença a complicar-se a partir de les 14 hores. Per una part, la intensitat del vent anava augmentant, però tal com s'havia indicat en la previsió i en el brífing de comandament a primera hora del matí, no en canvi el caràcter turbulent i ratxejat que aquest experimenta en combinació amb la complexa orografia de la zona i molt concretament a les proximitats de la faixa del Migdia, que és la imatge que tenen a la part superior de la imatge.

Els mitjans aeris, tant els avions com els helicòpters, manifesten de forma reiterada el risc en el pilotatge de les aeronaus i la seguretat de les seves tripulacions amb aquelles condicions de vent, que conduiran que a les 14.30 s'estableixi l'aturada dels mitjans aeris. Igualment, la inestabilització del perímetre de l'incendi donarà lloc a l'aparició de violentes reproduccions; apareixen totes en un curt espai de temps, al voltant d'uns trenta minuts de diferència entre la primera i la darrera.

Per fer-se una idea de com neixen i creixen i es propaguen aquestes reproduccions, vull aprofitar la seqüència fotogràfica de la reproducció que vàrem tenir el dia 22 i que permet il·lustrar el comportament extrem i violentíssim. La seva velocitat i intensitat de propagació no donen cap oportunitat a les dotacions properes d'apagar-les, i se situen ràpidament fora de la capacitat d'extinció dels nostres equips d'extinció.

El mateix comportament violent i la mateixa elevada capacitat de propagació tindran les diferents reproduccions que tenen lloc el dia 21, segueixen el mateix patró de comportament, amb unes velocitats de propagació al voltant dels cinc quilòmetres per hora.

El dia 21 es produeixen fins a quatre reproduccions importants i que hem identificat com..., les principals, la reproducció A, la B, la C i la D, i que podem situar en els diferents perímetres de l'incendi. La reproducció A, que és la que es produeix en el flanc dret i que no sortirà del perímetre de l'incendi i no tindrà més repercussions, no entrarem a detallar-la.

La reproducció B, o reproducció identificada com a B, la primera imatge de què disposem és de les 15.25, però la seva activació és anterior, al voltant de les 15, com a mínim; la reproducció que vàrem anomenar «espontània» en el sentit que prèviament no hi havia constància de cap de tipus de columna de fum prèvia, apareix a l'interior del perímetre, a la part baixa del flanc esquerre exterior, per la força del vent salta la cinglera i cau fora del perímetre disseminant focus secundaris, i té una ràpida propagació i deixa ràpidament també fora de la capacitat d'extinció dels vehicles que hi treballaven properament. L'eix de propagació és nord-oest, en direcció al municipi d'Horta de Sant Joan, i posarà en risc les dotacions de bombers, els veïns de les masies properes, el personal d'obres de la carretera, un hotel i el mateix municipi d'Horta de Sant Joan, arribarà fins a la serra, darrere mateix del mateix parc de bombers. Trencarà la dinàmica d'organització i de comandament i crea un nou incendi. El centre de comandament avançat i el punt de trànsit s'hauran també de reubicar. Avançarà

per focus secundaris a una velocitat superior als quatre quilòmetres per hora. A les imatges es pot comprovar la seva intensitat i la seva elevada propagació.

Passem a la reproducció C. La primera imatge de què disposem és de les 15.09, la reproducció que també vàrem anomenar «espontània», en el sentit que prèviament no hi havia constància de cap tipus de columna de fum prèvia, afecta la part baixa del flanc esquerre interior, el seu eix de propagació també serà oest i es trobarà canalitzat pel barranc dels Covards, salta cap al flanc dret seguin la dinàmica de vents exteriors a la cinglera, i llança focus secundaris des de l'inici, la seva propagació també és extremadament ràpida i deixa fora de la capacitat d'extinció els vehicles i les dotacions que hi estan treballant properament. Propaga per l'exterior del flanc dret, fora del perímetre, i afecta diverses dotacions i contribueix a un nou incendi. Afectarà totes les dotacions que treballen en el sector dret i GRAF Tarragona, que realitzarà una zona segura i desplegarà *fire shelters*, però sense patir cap tipus d'afectació personal. En canvi, la dotació de Terrassa i la d'Ascó passaran moments de perill i ha de ser assistit un dels seus integrants pels equips mèdics per cremades de primer grau.

A la reproducció D, la primera imatge de què disposem és de les 15.26, i la seqüència mostra com aquesta reproducció comparteix les mateixes característiques de les anteriors; és a dir que també en les seves fases inicials es propaga en direcció oest, en direcció cap a l'exterior de l'incendi, però tot i que en un primer moment segueix una direcció exterior a l'incendi, com les altres, a mesura que es va eixamplant de cua i per pendent canviarà la direcció de propagació pel fet d'entrar en la dinàmica del contravent. Serà aquesta dinàmica de contravent la que de forma sorprenent conduirà aquesta reproducció de forma turbulenta i en paral·lel a la cinglera de la faixa del Migdia, a la vegada que llança focus secundaris que faran entrar en interacció i posteriorment en conflagració les zones no cremades de l'interior del perímetre, i donarà lloc a la confluència de dues carreres imprevisibles, molt violentes i intenses, que afectaran de ple la zona segura de GRAF Lleida i passaran pel costat de la de GRAF Barcelona i de la resta de personal de la línia 5 que es trobaven amb ells. La intensitat i magnitud del front d'incendi que es projecta sobre la unitat GRAF Lleida és equiparable al fenomen tècnicament descrit com a tempesta de foc.

En aquestes imatges podem observar la localització de la zona segura de GRAF Lleida –en el cercle vermell– i la zona segura de GRAF Barcelona i la resta de dotacions –cercle verd–, així com de l'alta intensitat amb què va projectar-se la violenta reproducció en aquest sector. Entre les dues zones segures, a la cinglera, es trobava la part més elevada de la faixa del Migdia, la mola dels Atans, i per tant el punt on el contravent era més intens. Això és el que explica aquest tall entre el cremat i no cremat a la mateixa zona, i del diferent nivell d'atrapament que varen patir les dotacions i unitats que es trobaven en aquesta zona.

A més de l'atrapament mortal de la unitat GRAF Lleida i de l'atrapament de la unitat GRAF Barcelona i de la resta de dotacions, les violentes reproduccions posen

en situació de perill la major part de les dotacions que estaven treballant al voltant del perímetre de l'incendi. Analitzada cadascuna de les línies i de les dotacions que hi treballaven, podem afirmar que a l'incendi de Sant Joan ens trobem davant de la situació més generalitzada de risc que viu un dispositiu d'extinció, no solament a nivell català i espanyol, sinó també a nivell internacional. Dels cent vint-i-vuit bombers que hi treballaven, la seva major part en un o altre moment, en major o menor intensitat, han de realitzar o bé maniobres d'autoprotecció, buscar zona segura, o fugir per una ruta d'escapament.

En els moments previs a l'atrapament de GRAF Lleida, cal destacar que des de l'aturada dels mitjans aeris les consignes i criteris de seguretat presideixen les comunicacions i ho fan de forma permanent amb les unitats GRAF. La decisió de marxar de les unitats BRIF i la posterior petició d'evacuació aèria van significar la intranquil·litat per a les dotacions del punt d'emplaçament número 5, que disparen el botó d'emergència a les 15.43, i que les unitats GRAF també estan preocupades en tot moment per la seguretat de les BRIF. Aquesta decisió de marxar de les BRIF també focalitza l'atenció i el treball dels helicòpters que volaven en el moment en què fan la seva petició d'evacuació i, per tant, fan perdre bona part de la nostra capacitat de supervisió aèria.

La decisió de quedar-se i de realitzar zona segura de les unitats GRAF, podem dir que en tot moment es mostren tranquils i segurs del que estan fent, que realitzen zona segura dins d'una zona cremada, que a les 15.36, per ficar alguns exemples de les comunicacions, diuen que «de moment estem aquí», que creuen que la retirada és pitjor que no pas el que estan fent en aquells moments, que estan fent zona segura, i que creuen que en tindran prou; que a les 15.59 despleguen les *fire shelters*, les mantes aluminitzades o tendes aluminitzades de protecció personal, i que serà a les 16.06 on es produeix la darrera comunicació del caporal Jaume Arpa i la primera trucada d'emergència del bomber GRAF David Duaigües.

A partir d'aquí, els esdeveniments es van anar succeint. Per una part, GRAF Lleida no respon als requeriments de GRAF 01 des de la sala central de Bombers. Immediatament s'activen els recursos del SEM, l'helicòpter medicalitzat amb base a Móra i les ambulàncies també medicalitzades. A nivell de bombers, activem l'helicòpter de rescat amb metge i amb configuració de grua amb personal GRAE a les 16.16. També s'activaran posteriorment un segon helicòpter i vehicles de suport per terra amb dotacions GRAE, amb el cap del grup del GEM, l'M 0, el Mike 0, i diplomats en infermeria.

A les 16.21 és el moment en què, atès que GRAF 01 comunica que no està rebent comunicació de GRAF Lleida, GRAF Barcelona es desplaça fins a la zona segura on estava situat GRAF Lleida, són les 16.21, i comunica la situació: quatre bombers amb cremades greus, presten els primers auxilis i organitzen recerca de dos bombers que manquen; localitzen el cinquè bomber a quatre-cents metres, amb el qual s'havia estat parlant telefònicament, i els presten els primers auxilis, a les 16.47.

Arriba l'helicòpter a la zona, els problemes per aterrar, les turbulències dels vents i el fum impossibiliten qualsevol tipus de gruatge, deixen el metge i els GRAE a uns quinze o vint minuts caminant de la zona de seguretat de GRAF Lleida. Arriben a la zona a les 17.20 i confirmen: dos morts i dos ferits molt greus, un d'ells moriria més tard; el cinquè bomber també està molt greu, i continua la recerca del sisè bomber recuperant les posicions GPS.

En aquells moments, s'avalua el mètode d'evacuació i no hi ha possibilitat de realitzar gruatge pel vent i la baixa visibilitat i es decideix una evacuació fins al turó on l'helicòpter pot fer, de forma molt precària, una estacionària. A continuació, es continua la recerca del sisè bomber, i després de realitzar diferents aproximacions, es realitza a les 18.37, és el cas del David Duaigües.

El David Duaigües fa un itinerari –tens les imatges?– força llarg, sembla que anés a buscar la posició on estava situat el guaita de GRAF Lleida i té la malaurada sort de tornar a trobar-se amb un front d'incendi, un front d'incendi segurament no molt actiu, estava cremant en aquells moments de cua, encara no havia agafat el pendent, però sigui com sigui, després de tot el trajecte que fa ha de tornar a travessar un front d'incendi amb tots els fums i els gasos calents que l'acompanyen. Serà finalment localitzat a partir de la seva recuperació de les posicions GPS, que en aquests moments tenen en pantalla, i a partir del criteri establert per GRAF 01, i després de dos intents del comandament Echo 0 i del mateix guaita de GRAF Lleida, una dotació, se li demanarà que s'aturi, li donaran un rumb i una distància, i finalment es trobarà el cos sense vida del bomber David Duaigües.

La primera evacuació del ferit es realitza a les 18.38, la segona evacuació es realitzarà a les 19.38 i durant la nit es realitza la vetlla dels tres cossos, que per decisió judicial han de mantenir-se en el lloc de l'atrapament durant tota la nit, que no seran evacuats fins al 22 del VII amb helicòpter fins al centre de comandament avançat.

En tot moment, pel que fa a les tasques d'assistència i evacuació dels ferits i de les víctimes, cal dir que aquest va ser l'objectiu prioritari per part de tot el dispositiu d'extinció que estava treballant a la zona propera d'on es va produir l'atrapament mortal de GRAF Lleida.

Conseller...

El president

Sí, gràcies, subdirector general. Tot seguit resten deu minuts d'intervenció per als membres del Govern, de conformitat amb l'article 151.2, que es poden repartir de la manera que considerin adient.

Intervé el conseller d'Interior i Relacions Institucionals, senyor Saura... *(Pausa.)* Té la paraula.

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Molt bé. Intentaré en deu minuts sintetitzar la resta de l'informe parlant, en primer lloc, de les conclusions de l'informe dels Bombers. El Cos de Bombers de la

Generalitat i, en concret, el GRAF està format per professionals amb àmplia experiència i reconegut prestigi per la tasca realitzada. Davant d'això, tots ens preguntem què va passar i per què va passar. La resposta és que estem davant d'un maleït accident produït per la suma, com passa habitualment en els accidents, de diferents circumstàncies. No es pot oblidar que estem parlant d'una feina d'alt risc, en molts sinistres o emergències en què intervenen els bombers es viuen situacions de molt perill, que afortunadament no tenen un desenllaç tan greu com l'incendi d'Horta de Sant Joan.

La feina del bomber és arriscada, intrínsecament molt arriscada. A més, els bombers treballen en situacions en les quals permanentment s'han de prendre decisions, una característica que s'ha de sumar a una altra també molt important: cada emergència és diferent, per molt que s'estudiï i analitzin tots els supòsits d'emergència en què cal intervenir els imponderables hi són.

Pel que fa a l'atac als incendis de vegetació, els bombers estudien prèviament el territori, el tipus d'incendi que es pot produir, el tipus de propagació que es pot donar, la meteorologia i els seus efectes, la situació prèvia de la vegetació i les accions realitzades o no de caràcter preventiu. Aquesta és una feina prèvia que es fa sistemàticament, per això l'actuació del Cos de Bombers és molt efectiva i eficient, però, com ja he dit abans, una emergència no és un procés estàndard, i, per tant, com va ocórrer en aquest malaurat cas, no es pot preveure tot allò que passarà.

Per últim, i també com a explicació prèvia, cal tenir present que en un incendi de vegetació forestal en el qual els màxims especialistes són el grup del GRAF seran ells els que de manera natural es situïn en les zones de major risc, atès que tenien la missió de tancar el perímetre del foc per poder-lo tenir controlat. De la mateixa manera que en altres emergències, com per exemple els rescats, serà el GRAE qui assumirà aquest major risc i per les mateixes raons. La raó és que el seu coneixement del foc, de com abordar-lo, de com autoprotegir-se, fa que siguin justament ells els que s'ubiquin en aquestes zones de major risc.

Tal com hem vist en l'exposició que acaba de fer l'inspector Joan Rovira i tal com ja vaig explicar detalladament en la compareixença del passat 28 de juliol, l'estratègia d'extinció plantejada els dies 20 i 21 de juliol s'ha de considerar correcta. Les maniobres utilitzades, combinant el treball amb línies d'aigua amb la realització de les línies de defensa per davant d'aquestes, i amb el suport dels mitjans aeris a partir de les primeres hores del dia, són les adequades. Les consignes de seguretat varen ser repetidament indicades al llarg de tot el matí i fins al mateix moment de l'atrapament mortal, amb una supervisió permanent, minut a minut, de l'activitat que realitzaven les diferents unitats del GRAF i per extensió la resta d'integrants de les diferents unitats del Cos de Bombers.

Els elements clau que sintetitzen l'accident són: u, en primer lloc, l'excepcionalitat de les condicions meteorològiques a partir de les 14.30 del dimarts 21. L'increment de la velocitat del vent –que sí que estava previst–, amb ratxes no constants de molta potència imprevi-

tes i poc habituals per l'època, així com els nuclis de tempesta propers imprevistos i la seva interacció amb l'orografia de la zona potencien els efectes de contravent i generalitzen un seguit de turbulències en la zona de l'incendi, que generen autèntiques tempestes de foc, com ha dit l'inspector Joan Rovira.

En segon lloc, l'aturada dels mitjans aeris davant la impossibilitat de sobrevolar la zona per les nombroses turbulències que es generen. Aquesta situació afecta la totalitat dels mitjans aeris; per tant, no hi ha suport aeri a les unitats que estaven treballant a terra. Però, a més, l'operatiu també es queda sense la visió aèria de l'incendi, cosa que succeeix molt sovint, sempre que es treballa de nit i quan el vent bufa de forma important, situació força normal als extrems nord i sud del país.

En tercer lloc, la velocitat amb què van aparèixer noves repeses o reproduccions, que esdevenen ràpidament nous incendis que es van generalitzant a l'entorn del perímetre. Les repeses més actives naixien en llocs on prèviament, cinc minuts abans, no hi havia indicis visuals de la seva existència, i es trenca el perímetre de l'incendi en els dos flancs.

Per últim, el rescat de les brigades BRIF. Aquesta és una situació operativa no prevista i sobtada en la dinàmica de successos generats per la multiplicitat de repeses. La decisió de les BRIF de marxar i la posterior petició d'evacuació dels seus membres a través de la banda aèria generen, per un costat, una gran intranquil·litat en les dotacions de bombers properes i, per altra, una preocupació importantíssima per la seva seguretat, tant en les unitats terrestres de la zona, en concret el GRAF Lleida, com en la sala central de Bombers, i, en conseqüència, apareix una nova prioritat, la del salvament, que concentra els pocs mitjans aeris, que a la vista de la violència de les reproduccions i des d'uns minuts abans havíem decidit tornar a volar.

Vull aclarir aquí que en el moment de l'evacuació de les BRIF no s'havia requerit el rescat de GRAF Lleida. Ho repeteixo, vull aclarir aquí que en el moment de l'evacuació de les BRIF no s'havia requerit el rescat de GRAF Lleida. En cap moment es va deixar de rescatar uns per socórrer altres, ho poden comprovar vostès mateixos en les gravacions que consten en l'informe i que els hem lliurat.

Així doncs, l'excepcionalitat de les condicions meteorològiques que van afectar la disponibilitat de mitjans aeris va generar una situació generalitzada de risc i atrapaments quasi simultània d'un nombre elevat dels efectius que participaven en el dispositiu d'extinció i va comportar que haguessin d'efectuar maniobres d'autoprotecció, cercar rutes d'evacuació a zones segures o haver-les de generar, cosa que va posar al límit la capacitat de resposta del dispositiu, a causa tant de la mateixa situació de risc i atrapaments que vam viure com de les tasques d'assistència i socors a la població i a les víctimes.

També vull deixar clar que tots aquests dispositius no estaven en perill de manera gratuïta, estaven treballant en tot moment per evitar que l'incendi es dirigís al nucli de la població d'Horta de Sant Joan. No hi havia un tre-

ball gratuït, sinó que l'objectiu fonamental era impedir que l'incendi arribés a Horta de Sant Joan, que era la direcció que havien agafat totes les reproduccions de l'incendi, llevat d'una, justament la que va derivar en l'atrapament mortal, tal com hem vist en l'exposició que acaba de fer l'inspector Joan Rovira.

Per altra banda, la unitat GRAF de Lleida va preparar la zona segura a zona cremada, tal com s'estableix en els protocols de seguretat, però al voltant de la zona hi havia encara molt combustible disponible, ja que el foc havia cremat la superfície del terra, però no la seva totalitat, ni la copa dels arbres. Per altra banda, la carrera que els va atrapar va seguir una direcció totalment imprevista, provocada pel contravent, que va originar dues línies de foc totalment imprevisibles. És així com els bombers van quedar atrapats en una tempesta de foc.

Durant molt de temps ells van treballar amb la tranquil·litat de tenir zona segura i quan el foc els estava arribant van prendre la decisió de quedar-se allà, el risc d'escapar era molt més elevat i, en canvi, la zona segura els donava més garanties. A només cent vint o cent trenta metres d'on es va produir aquest fatal desenllaç una altra unitat del GRAF de Barcelona va crear una zona de seguretat i, en aquest cas, els va servir, perquè a la zona on es va donar la fatal coincidència de factors desencadenants del tràgic accident...

Finalment, els vull parlar de les propostes de millora. La mort dels cinc integrants del GRAF de Lleida i les ferides greus que va patir el sisè integrant de la mateixa unitat, tal com ja he dit, va ser fruit d'un accident, va ser imprevisible i inevitable, justament per la perillositat de la feina dels bombers sempre es busca la manera de treballar amb la màxima seguretat, i així es va fer en aquest cas amb la ubicació d'un guaita específic per a les dotacions del GRAF, la identificació de rutes d'escapament, l'aplicació dels protocols de maniobres d'autoprotecció amb vehicles d'aigua i sense ells, cerca o realització de zona segura, el seguiment permanent de la situació de les dotacions.

Però com sempre, i en aquest cas més que mai, aquest informe que acabem d'explicar no s'ha prendre només com la descripció d'un fet, la seva anàlisi i avaluació s'hauran d'incorporar en el procés formatiu per tal de millorar la intervenció dels bombers, especialment des de la perspectiva de la seguretat i l'autoprotecció. Així doncs, a partir d'una situació extrema on no s'havia donat mai, estem fent un judici crític i una anàlisi exhaustiva per millorar els nivells de seguretat i de coordinació que teníem fins al moment de l'accident. Però és a partir de l'experiència adquirida i dels problemes detectats en una situació totalment imprevisible que es poden introduir nous mecanismes per millorar els protocols i les mesures d'autoprotecció. L'estratègia d'extinció que es va plantejar era la correcta, però per la direcció, intensitat i velocitat de les reproduccions, pràcticament simultànies, van ser insuficients les mesures d'autoprotecció.

S'han d'actualitzar coneixements i millorar estratègies, igual que s'ha fet després d'emergències de gran magnitud, com el gran incendi que afecta Catalunya central el 98, o les mesures introduïdes després dels incendis

de l'estiu de 1994. Així doncs, sense perjudici de les millores que es puguin plantejar per la Comissió d'Investigació Delegada del Comitè de Prevenció de Riscos Laborals que es reunirà avui mateix, tot i estar creada des del mes d'octubre no ha pogut treballar fins ara a causa del secret de sumari, les mesures de millora que volem introduir són a tres nivells: a nivell tècnic, a nivell organitzatiu i de metodologia, i a nivell d'informació i aprenentatge.

Quant a les millores tècniques vull destacar cinc línies: *a*, disposar de mitjans aeris amb càmeres que permetin obtenir imatges aèries i posició georeferenciada a la cartografia operativa que es transmetin al centre de comandament avançat. D'aquesta manera, encara que sigui a gran alçada i, per tant, sense cap intervenció en l'extinció de l'incendi, es podran fer servir les imatges com a mecanismes de seguiment i avaluació permanent; *b*, tots els efectius de Bombers disposaran de terminals amb GPS, i, per tant, estaran localitzats permanentment en el sistema d'informació geogràfica; *c*, el centre d'operacions de rescat proporcionarà terminals addicionals Rescat amb posicionament GPS en els incendis per tal d'assegurar que tots els participants, inclòs el personal de reforç de la campanya d'estiu, disposin d'emissora; *d*, equipar els helicòpters de rescat i comandament amb GPS i Tetra integrat per tal que disposin de cartografia amb posicionament GPS en temps real de la flota de terminals Rescat i, per tant, dels operatius i vehicles; *e*, disposar de vehicles específics de transport de dotacions per tal de poder incorporar personal de reforç, no camions d'extinció, sinó de transport de persones.

Estem treballant perquè aquestes mesures es puguin implementar ja a la propera campanya d'estiu, mentre en paral·lel estudiarem altres possibles millores dels equipaments de seguretat dels operatius.

Des de la perspectiva organitzativa i metodològica, en extinció hem d'avançar en tot allò que té a veure amb la seguretat i el suport als comandaments. En aquest sentit, considerem important crear uns equips de treball específic de suport als comandaments en les grans emergències, no només en els incendis forestals, incorporant la figura d'oficial de seguretat i una altra funció, la de supervisor tàctic per a cada sector de treball; crear una unitat especialitzada en suport logístic a les grans actuacions que permeti, entre d'altres, garantir la gestió de tots els requeriments logístics necessaris i l'avitallament per a les dotacions que estan treballant en les grans emergències; consolidar el model d'atac contundent en l'incendi forestal, a través de les columnes mòbils que ja s'estan utilitzant; ampliar el tipus de maniobres i tècniques de treball de les dotacions de Bombers per aconseguir esquadres forestals més polivalents que tinguin, com ara, la línia d'aigua com a principal metodologia de treball; revisar les condicions de seguretat i maniobres d'autoprotecció dels bombers en general i del GRAF en particular per tal de maximitzar la seguretat de les dotacions en situacions específicament crítiques.

I en l'àmbit formatiu, un dels elements bàsics en la professió de bomber, considerem important desenvolupar les següents actuacions: *a*, establir un programa específic

de formació per donar a conèixer a tots els membres del Cos de Bombers l'incendi d'Horta de Sant Joan, així com les accions de millora que s'introduiran, que ja està incorporat en el pla de formació d'aquest any i s'iniciarà de forma immediata ara que ja s'ha aixecat el secret de sumari; *b*, reforçar la formació per a la presa de decisions en situacions crítiques d'alta tensió, i *c*, incorporar noves eines formatives, tant des de la perspectiva de nous aprenentatges com de procés acadèmic en sentit estricte.

Avui hem explicat un accident que hem analitzat durant més d'un mes, però és important no oblidar que en aquell moment, com en totes les emergències, les decisions es prenen en qüestions de minuts. Els accidents, una vegada han passat i s'han estudiat tots els detalls i des de totes les perspectives possibles, obtenint informació que en el moment de passar l'accident no es coneixia, es troba davant la manera que no haurien passat. Però aquesta és la fatal idiosincràsia d'un accident.

El terrible accident del 21 de juliol va commoure tot Catalunya, però ho va fer d'una manera especialment dolorosa a tot el Cos de Bombers de la Generalitat. En aquest accident hi va perdre la vida en Jaume Arpa, en David Duaigües, en Ramon Espinet, en Jordi Moré i en Pau Costa, i en Josep Pallàs en va resultar greument ferit. Tots ells eren autèntics professionals, persones experimentades, i amb un elevat nivell de coneixements, que estaven lluitant cos a cos contra el foc per evitar que afectés els veïns d'aquesta localitat i es van veure atrapats per les flames; flames que com també hem pogut veure en l'informe de l'inspector Joan Rovira eren inexistents pocs minuts abans. Però, malauradament, ni el millor cos de bombers pot evitar que a vegades un incendi agafi grans proporcions i provoqui tant dolor.

Estic segur que entre tots els ciutadans i les ciutadanes, els membres del Govern i de l'oposició i els mitjans de comunicació, aconseguirem reforçar l'autoconfiança i el suport que el nostre Cos de Bombers necessita i es mereix.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, honorables consellers.

Suspenem la sessió per un màxim de cinc minuts.

La sessió se suspèn a tres quarts d'onze del matí i quatre minuts i es reprèn a un quart de dotze del migdia i quatre minuts.

El president

Bé, reprenem la sessió, amb la intervenció dels diferents grups parlamentaris per fixar posicions o formular preguntes, amb intervencions de deu minuts cadascun.

Per tant, sense més, donem la paraula al Grup Parlamentari de Convergència i Unió, al diputat Xavier Pellarès; quan vulgui, senyor.

El Sr. Pallarès i Povill

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en primer lloc, deixin-me que comenci la meua intervenció fent un record especial als bombers, els que van deixar la seva vida defensant les nostres muntanyes, a estos bombers que van lluitar fins a l'últim sospir pels nostres Ports, pel nostre futur, pel futur dels nostres fills; record i agraïment a tots els operatius –a tots els operatius– que van lluitar de manera absoluta per combatre este maleït incendi; també un record molt especial al bomber ferit, que encara està lluitant per la seua vida. A tot ells i a totes les seues famílies, moltes, moltes gràcies.

També vull donar les gràcies i saludar l'alcalde d'Horta de Sant Joan i l'alcalde de Prat de Comte, així com els diferents regidors dels dos ajuntaments; veïns i veïnes d'Horta de Sant Joan i de Prat de Comte que també avui ens acompanyen a una sala annexa, propietaris de terrenys cremats i devastats pel foc. A tots ells, gràcies per l'esforç que fan avui d'estar aquí entre nosaltres.

Ens hem de fer preguntes, conseller, hem de trobar respostes, no tinc dret al silenci –no tinc dret al silenci–, prou que s'ha callat durant tot este temps. Jo, al costat de l'alcalde d'Horta de Sant Joan, l'Àngel Ferràs, tot el que vam dir, tot lo que vam veure i tot lo que vam viure és la veritat i la realitat, no podíem dir altra cosa, en la compareixença del mes de juliol no podíem dir altra cosa. Me reafirmo totalment i absolutament en la compareixença que vaig fer el mes de juliol, va ser la veritat, lo que vam veure i lo que vam viure.

A veure, senyor Saura, si recorda estes paraules: «El Govern intenta amagar responsabilitats, no és cert que la magnitud de la catàstrofe fos inevitable, no és cert això, i això vostès ho han de repetir a tot arreu, una part importantíssima, una part important de la catàstrofe que s'ha produït és imputable al Govern català. Vostès són controladors intervencionistes.» Diari de sessions del Parlament de Catalunya el setembre de l'any 94 dirigit pel senyor Joan Saura. Vol que continuem repassant del diari de sessions? Vol que continuem repassant el que vostè va dir? No val la pena, honorable conseller, no val la pena. Jo penso que el que hem de fer és mirar de cara al futur, mirar que les coses canviïn de cara a anar millor.

Per tant, jo en la meua intervenció intentaré estructurar la meua visió en quatre blocs, en quatre apartats. En primer lloc, la versió del mes de juliol, la versió del llamp; en segon lloc, la intimidació a tot aquell que no seguís la versió oficial; en tercer lloc, les dos hores fatídiques, què és el que va passar, i en quart lloc, les responsabilitats polítiques i els dubtes que nosaltres, des del Grup de Convergència i Unió, tenim.

L'inici, el llamp, la versió del mes de juliol. Honorable conseller Baltasar, ha reconegut que l'informe era un error, que no va estar prou ben elaborat, però el que no ha reconegut és el seu error –és el seu propi error. La imprudència..., este informe entenem des del nostre punt de vista que està ben fet, amb els elements que en el moment se tenien estava ben fet, però la imprudència és del Govern, en este cas del conseller Baltasar, de

donar-li inclús l'adjectiu de «rotundament és un llamp el que va causar l'incendi dels Ports».

Per tant, des d'este punt de vista, ja al seu moment nosaltres ja ho vam posar en dubte, i jo mateix aquí, al Parlament de Catalunya, li dic textualment, vam dir: «Nosaltres respectem el Cos d'Agents Rurals», inclús vam dir «els estimem», però aquí avui, al Parlament de Catalunya, hi ha dos nois d'Horta de Sant Joan, amb referència als germans Gil, que volen que se'ls escolti algú, volen explicar la seua versió, volen dir que el foc no va començar al lloc que en aquell moment se deia, sinó que va començar a més de cinc-cents metres. Sols demanaven que se'ls escoltés algú. No els van escoltar, honorable conseller. Per què? Per què a l'informe dels agents rurals, que s'agafa testimonis de molta gent del municipi d'Horta de Sant Joan, els únics que s'exclou són els germans Gil, quan resulta que després els fets demostren que el foc va començar allí on ells deien? Perquè ho van veure, els ho van dir textualment, estos senyors van veure on va començar el foc i vostès no els van voler escoltar, perquè la teoria del llamp ja els anava bé.

Nosaltres no acusem el Cos d'Agents Rurals, conseller, que ens mereixen tot el nostre respecte i els avalen molts anys de trajectòria professional i d'experiència. Els acusem a vostès de prendre la decisió de donar per tancada la causa en base a un sol informe –en base a un sol informe–, sabent que s'estaven analitzant altres possibilitats.

Sense paraules ens quedem, honorable conseller, quan dissabte escoltem que s'han detingut les dos presumptes persones que van encendre el foc al bosc, però més allucinats nos quedem quan resulta que escoltem per part de vostè que diu que vostè no sabia absolutament dels estudis que s'estaven fent, dels informes de Mossos. Que ens vol fer creure que vostè, a la seva esquerra, que té assegut el conseller Saura, de tot això no en va parlar durant més de sis mesos? No en van parlar absolutament? No van dir absolutament res, sinó que vostè diu que se n'assabenta a través dels mitjans de comunicació.

Però, bé, els dubtes nos van més enllà. Suposem que vostès van posar la qüestió damunt de la taula del Govern, van informar de la tesi del llamp el president de la Generalitat, el president Montilla. Va ordenar el president Montilla si s'havia de continuar una altra investigació o simplement ja mos creiem la teoria del llamp i a tots mos anava bé? Vostès parlen dels informes meteorològics... Evidentment, ara hi han informes de l'institut meteorològic estatal, però si l'informe de l'institut meteorològic de Catalunya –de Catalunya– ja els posava en dubte la teoria del llamp! Si l'últim llamp va ser el dia 14 de juliol, precisament al municipi del qual jo sóc alcalde, que és Arnes, que estem parlant d'una distància molt superior a la de la teoria que finalment vostès van posar.

Mos quedem allucinats de com uns dirigents polítics poden precipitar-se d'esta manera. Nosaltres ja els ho dèiem –ja els ho dèiem–, que el llamp no podia ser. Tothom pràcticament ho sabia, inclús la seua directora general, senyor Saura, ja li va dir a la jutge de Gandesa, per carta, abans que es decretés el secret de sumari, que

necessitaven temps per fer un informe definitiu –per carta, consta, per carta. Van voler tapar la realitat per cobrir les seues responsabilitats polítiques.

Dos, intimidació. Durant l'incendi vostès van actuar deixant de banda els alcaldes i els habitants dels nostres municipis. Nosaltres vam explicar el que havíem vist en tot moment, teníem la necessitat de donar resposta als nervis de la gent dels nostres pobles, no podíem dir res que no fos el que havíem vist i viscut. Van acusar-mos que anàvem en contra dels Bombers. Són vostès els que van tenir poca talla política i baixesa moral. Vostès van assegurar en seu parlamentària que no va haver-hi cap descoordinació; vostè va carregar durament contra qui va advertir d'esta descoordinació. Utilitzi l'adjectiu que vostè vulgui conseller, però queda prou demostrat al cap de sis mesos que nosaltres únicament lo que vam dir va ser la veritat.

Vostès van intentar que els alcaldes i la gent dels nostres pobles apareguéssim com el que no som; vostès van aconseguir que durant alguns moments tinguéssim dubtes, dubtes de si podríem aguantar la pressió. La vam aguantar per saber la veritat, conseller, la vam aguantar perquè la gent del poble som així, som gent de sang calenta i volem la veritat per endavant. La gent d'Horta és solidària, és bona gent i agràida, com li vaig dir aquí en seu parlamentària utilitzant unes frases del senyor Xavier Garcia, articulista i escriptor resident a Horta de Sant Joan: «La gent del poble som senzills, però no som imbècils.»

Segons paraules seues, no va existir descoordinació, el culpable va ser el foc. Si ens va enganyar en la causa, fins a quin punt ens podem creure la seva versió? Més encara quan la posen en dubte els mateixos bombers, i sols cal repassar la premsa i veurà el que diuen els diferents sindicats dels bombers, UGT i Comissions Obreres.

Insisteixo en les nostres afirmacions, ho vam dir perquè ho vam viure, ho vam dir perquè ho vam veure, ho vam dir perquè volem i intentem defensar el màxim possible los nostres Ports.

Què va passar, conseller?, punt número 3. Pel respecte que es mereixen els bombers que van perdre la vida, per tot el Cos de Bombers i d'Agents Rurals, perquè es canviïn els protocols als quals vostè feia referència, tenim lo dret i l'obligació de saber i esbrinar què va passar. Quan els vam dir que a partir d'una certa hora hi va haver una manca de coordinació, vostès mos van dir de tot –de tot. Vostè, senyor Saura, pot continuar fent el mateix relat ara que el que va fer el mes de juliol? La resposta és clara: no ho pot fer. En canvi, jo sí que li faig el mateix relat, conseller, jo vaig viure i vostè el que vol és sobreviure. Vostè, conseller Saura, repeteix des del primer moment que la situació va estar sota control en tot moment, i els fets demostren que la realitat no és així com vostè diu.

La Direcció General de Protecció Civil depèn del Departament d'Interior, del seu departament, que és responsable de l'activació dels diferents nivells del pla Infocat, pla especial d'emergències i incendis forestals de Catalunya. No activa el nivell d'emergència fins a les 17.08, quasi dos hores i mitja després d'iniciar-se

l'emergència, quan ja s'havien produït els moments més dramàtics de la crisi –17.08, senyor Boada, 17.08.

Tot este informe i el que surt avui reflectit en la premsa, a un mitjà de comunicació, a través de les anotacions d'incidències, es confecciona el mateix moment –el mateix moment– en què es van produir els diferents fets descrits. I, per tant, la conselleria d'Interior, així com la resta de responsables del Departament d'Interior, tenen accés des del primer moment a la totalitat d'esta informació, realitat que qüestiona el seu comportament davant de les crítiques dels alcaldes i sobretot fa dubtar de la seva sinceritat quan ha reiterat del primer moment que no hi va haver voluntat d'enganyar i menys de mentir.

Què ens diu ara, senyor Saura? Va deixar la presa de decisions global sobre l'incendi en mans de la gent que estava dintre del foc –la gent que estava dintre del foc. Vostè ens pot dir que no ha de conèixer el fons dels protocols, i al final les decisions se van prendre –un moment, senyor president– a dintre del foc. Aquí tenim l'organigrama, senyor conseller, de l'operatiu desplegat a Horta de Sant Joan. Vostè és el màxim responsable; volem saber exactament on estaven tots els responsables, fins a arribar al guàrdia de suport GRAF 01, del qual abans s'ha fet tanta coincidència –GRAF 01. Vostès són els responsables, vostè és lo responsable directe perquè vostè és el seu màxim dirigent.

Demanem la veritat; saber què va fallar i per quina raó es va fallar, si van fallar els protocols. Això no és anar contra els Bombers; això és anar a favor dels Bombers –això és anar a favor dels Bombers–, saber què va passar. I ara és l'hora de les responsabilitats polítiques. Vostè va dirigir les ires lògiques contra qui demanàvem la veritat.

Honorable conseller, avui surten fets nous, aplicacions de despatx. Esperem que vostè ens contesti a la rèplica si això també ho té a mans la jutgessa, perquè si no els fets encara serien molt més greus, de conseqüències molt més gravíssimes.

Horta de Sant Joan és un poble molt bonic, jo diria un poble meravellós, envoltat d'uns paratges que van enamorar el genial Picasso, però com que la realitat supera la ficció, vostès són una caixa de sorpreses. Ara, allucinat i incrèduls, assistim a una altra sorpresa que el Govern ens ha preparat: en ple debat eòlic, en un referèndum decantat majoritàriament cap al no, en ple debat sobre el foc, en ple debat sobre les nevades, ara apareix vostè, senyor Baltasar, i ens fa un regal de Reis: autoritza una mina. Una mina al mateix lloc del foc, una mina situada al mig de l'incendi, una mina que va en contra de la gent d'Horta, que no vol l'ajuntament, que no vol ningú, una mina que té informes negatius del parc natural que vostè també dirigeix, una mina que vulnera directives europees, que té una sentència contrària del Tribunal Superior de Justícia, que té informes negatius de l'ajuntament i la diputació. És de tot això del que vostè informa positivament. No sé si és legal o no; el que sí que sé, que és immoral. La gent d'Horta no s'ho mereix, la gent del territori no s'ho mereix, i vostès desconeixen profundament el nostre territori.

I acabo, senyor president, i gràcies pel temps que vostè ens ha donat. Al final, honorable conseller, el que demanem és precisament al president de la Generalitat, després de valorar, de tindre tots els informes, de tindre tots els fets que avui tenim damunt la taula, que sigui el president de la Generalitat qui valori, qui analitzi si vostès són dignes i mereixen el respecte, si vostès són dignes i mereixen la confiança del poble de Catalunya.

I finalment, honorables consellers, mirin a la cara de la gent, mirin molt als ulls de la gent del territori, i diguin-nos la veritat, diguin-nos simplement si alguna cosa va fallar. Nosaltres no hem vist en cap dels moments demanar disculpes; jo sí que els ho faré. Jo, com a diputat del Parlament de Catalunya, com a agent del territori, sí que demano disculpes, honorable conseller, si en alguna cosa no hem estat a l'alçada –si en alguna cosa no hem estat a l'alçada. Però els vull dir: la veritat per endavant, i el que han fet vostès ha sigut un mal al país, vostès han fet un mal servei al país.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit donem la paraula al Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, a l'il·lustre diputat David Pérez. Quan vulgui.

El Sr. Pérez Ibáñez

Moltes gràcies, senyor president. També, en primer lloc, voldríem donar tot el nostre suport i tota la nostra solidaritat –i ja ho vam fer, però ho tornem a fer– a totes les persones, familiars i companys i amics dels bombers desapareguts. I ho tornem a fer perquè hem hagut de tornar a reviuire la desgràcia viscuda fa només uns mesos d'una manera crua i insensible davant d'alguns missatges d'informacions que estan apareixent en aquests darrers dies a la llum pública.

I en segon lloc, fixar el debat allà on pertoca. Cadascú ha de ser responsable dels seus actes, i en aquest cas els responsables de la desgràcia viscuda fa uns mesos a Horta de Sant Joan presumptament són dos individus que decideixen calar foc a un bosc, amb unes desgraciades conseqüències que tots coneixem. Alguns volen trobar més responsabilitats. Segurament mirar de veure si trobem responsabilitat en un polític perquè va fer una mala gestió i d'aquesta manera es van provocar els morts? No pot ser.

També cal esmentar la falta de responsabilitat a l'hora d'acusar de mentir el Govern en una situació com la que en aquest moment estem debatent. I més manca de responsabilitats i de respecte institucional quan s'extreu de l'acusació que es menteix per treure benefici polític. És que jo crec que és un atac al sentit comú dir que s'està mentint a causa de l'inici d'un foc per treure benefici polític. Això no s'entén de cap de les maneres.

Jo crec que és el moment del sentit comú, és el moment del sentit de país, és el moment de creure en les institucions, és el moment que les institucions han funcionat, que en aquest moment ja sabem qui són presumptament els responsables del que va passar, és el moment de no tirar més merda a sobre, és el moment de fer el millor

servei al país, com s'ha fet, amb transparència, donant tota la informació.

I aquests dies hem vist com alguns s'aprofiten de tot aquest moment per demanar dimissions de tothom –avui no–, però també del president de la Generalitat –avui no, eh?, però una setmana enrere s'ha demanat també la dimissió del president de la Generalitat, pel que sembla quan un govern dóna la informació que té en aquell moment i resulta després que aquesta informació és errònia, doncs, ha de dimitir tothom.

Doncs jo crec que això no és un bon camí. Perquè el Govern el que ha fet és dir en tot moment el que hi havia, i si en aquell moment amb la informació que tenia va dir el que va dir, si hagués dit una altra cosa allò sí que hauria estat una mentida, però no va ser així. El Govern no ha mentit en cap moment i, per tant, en aquest sentit nosaltres ens sentim orgullosos de donar suport a un govern que ha donat en tot moment tota la informació amb tota celeritat, en el moment adequat. Mai aquest Parlament havia tingut tanta informació sobre un incendi que s'ha produït en el nostre país. I els asseguro que d'incendis en aquest país n'hi ha hagut moltíssims, i molt greus, i mai s'havia donat tanta informació i amb tanta celeritat. I a més a més amb total transparència i amb total autocrítica, des del primer moment.

El missatge que dóna el Govern és que, si en un incendi hi ha una víctima, és clar que cal treballar per evitar que en un futur es pugui repetir, per tant, cal millorar i estudiar tots els mecanismes, protocols d'actuació necessaris per garantir encara més tant la seguretat dels professionals com de la població civil.

Jo crec que és evident que els bombers assumeixen permanentment riscos, atenent l'estudi i l'anàlisi de les seves pròpies experiències, així com de l'intercanvi d'experiències i coneixement amb altres cossos de bombers. Penso també que el resultat de les investigacions ja s'ha produït; s'ha criticat que l'origen del foc s'hagi determinat en lloc i forma diferents, s'ha reconegut per part del conseller que hi ha hagut una conclusió errònia respecte de la causa i el lloc del moment de l'inici del foc. Segurament també no era molt habitual aquesta manera d'assumir les responsabilitats quan un fa una conclusió errònia.

I jo crec que també s'ha conclòs amb una investigació que inicien els Mossos d'Esquadra, com escau, que estableixen els seus protocols d'actuació en el primer moment que es té coneixement de l'existència d'una víctima mortal i, per tant, a partir d'aquí ja es posen a disposició de la jutgessa instructora del cas per desenvolupar la seva tasca com a policia judicial, i pocs dies després la jutgessa determina el secret del sumari en relació amb els fets d'Horta de Sant Joan. Aquesta investigació conclou amb una detenció dels dos presumptes autors del fet, que acaben confessant l'autoria de l'incendi, per tant, assumint la responsabilitat.

Nosaltres pensem també que la gent del territori, de la comarca, ja pot estar tranquil·la, i és en aquest sentit que li enviem també el nostre reconeixement i la nostra solidaritat a la gent d'Horta de Sant Joan –avui està aquí

el seu alcalde-, la gent d'Arnes, de Prat de Comte, de Gandesa, de Bot, de Caseres, de Corbera i de Batea.

I com ens deia abans, jo tampoc tinc cap inconvenient a dir el mateix que vam dir l'altra vegada, quan parlàvem també d'aquest incendi. I vaig a llegir el que vaig dir: «El primer que voldríem dir des del Grup Socialistes amb tota la rotunditat és el nostre convenciment que el Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya ha fet tot el possible –hi insisteixo, tot el possible– per perimetrar el foc, per controlar-lo i per apagar-lo. Que el Cos de Bombers ha fet tot el possible per, en situacions molt penoses, com vostès explicaven molt bé, senyor conseller, ajudar els seus companys i que, per tant, no va haver-hi cap relaxació.» Alguns ja no se'n recorden, ara, però l'acusació que es feia llavors era de relaxació. No hi va haver cap relaxació. Van fer tot el possible, tot el que humanament es podia fer.

Per tant, cap dubte; nosaltres ens sentim orgullosos del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, ens sentim orgullosos del SEM, dels Mossos d'Esquadra, dels Agents Rurals, i aprofito també per enviar el nostre agraïment a les seixanta-cinc unitats de l'UME, de la brigada forestal del ministeri i a les brigades d'Aragó i de València.

I en aquell moment, dèiem... –i acabem ja, senyor conseller–, jo és que penso que poca cosa més hem de dir. Estem amb els bombers, estem amb la gent, estem amb els alcaldes, però també li ho diem: hem de continuar treballant, hem de continuar investigant.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la diputada Patrícia Gomà. Quan vulgui.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Gràcies, honorables consellers –senyor Saura, senyor Baltasar–, també al secretari, senyor Boada, senyor Pallejà. Els agraïm la celeritat amb què han comparegut, compareixen en el Parlament i posen a disposició dels grups parlamentaris la informació, la darrera informació actualitzada en relació amb aquest esdeveniment de l'incendi d'Horta. També volem donar la benvinguda a totes aquelles persones que avui ens acompanyen aquí, en aquesta comissió: als bombers, als agents rurals també, als alcaldes i regidors i a tota la gent del territori, especialment també, doncs, a l'alcalde d'Horta de Sant Joan.

Nosaltres, en primer lloc, de nou el que volem és mostrar tot el nostre suport a les famílies, als amics i als companys dels cinc bombers morts en el tràgic incendi d'Horta. Entenem que són moments molt i molt difícils per a ells, i entenem el dolor que suposa reviure novament els fets. Tenen tota la nostra solidaritat, tota la solidaritat del Grup d'Esquerra Republicana. I malgrat que res els pugui tornar els seus éssers estimats, l'aclariment dels fets i un relat veraç i contrastat dels

esdeveniments creiem que és el mínim que ens podem i hem d'exigir.

Com ja vàrem fer en la compareixença del passat 28 de juliol, el que volem mostrar és novament el nostre reconeixement al Cos de Bombers de la Generalitat, al Cos d'Agents Rurals i també al Cos de Mossos d'Esquadra. Tots ells amb professionalitat, amb dedicació i amb entrega varen treballar fins a l'extenuació per extingir el tràgic incendi d'Horta. Cadascú des de les seves responsabilitats va servir amb la diligència deguda els interessos generals, vetllant per la seguretat dels veïns i dels seus béns i extingint, com dic, un incendi de gran magnitud i d'una enorme complexitat tècnica.

A dia d'avui tenim noves dades sobre l'incendi i un millor coneixement de causa. Sobre aquestes noves dades i un millor coneixement de causa, el meu grup, Esquerra Republicana, es ratifica novament en el reconeixement dels cossos anteriorment mencionats, i de tots ells, el Cos d'Agents Rurals, que, com ens deia el conseller Baltasar, ens recordava, fa anys que du a terme tasques d'assistència en els incendis forestals i també una experiència acreditada de més de quinze anys en l'activitat d'investigació d'incendis forestals. Per tant, són milers i milers els informes que han fet, que han emès aquest Cos d'Agents Rurals sobre causes i orígens de diferents focs forestals; informes amb credibilitat i professionalitat tots ells, malgrat que, com és evident, en aquest cas hi ha hagut un error.

També el Cos de Mossos d'Esquadra, que no tan sols pels serveis prestats en els dies de l'incendi, sinó en l'actualitat, com a policia judicial a les ordres del jutjat de Gandesa, ha fet una tasca excel·lent i ha obtingut proves i indicis que permeten imputar a dues persones l'origen del foc i tots els delictes que hi poden concórrer.

I, en tercer lloc, i de manera molt destacada, el Cos de Bombers de la Generalitat, que realitzen una feina encomiable i imprescindible, una feina que té innat un elevat risc, un risc que amb tota la professionalitat s'intenta minimitzar al màxim, però que és impossible d'eliminar-lo per complet.

A tots vosaltres, a tots els cossos els volem donar el nostre més sentit i profund agraïment.

Nosaltres creiem que davant d'unes circumstàncies molt adverses i difícils es va actuar correctament. *In situ* es comprovava que l'incendi era molt complicat i s'havien de prendre decisions ràpides, i això solament podia ser responsabilitat dels professionals que hi eren.

Avui creiem que no hem d'avivar l'exaltació que provoca el foc, sinó que des de la calma, des d'una anàlisi tècnica, reflexionada, hem de millorar tot allò que sigui possible millorar, i els consellers, doncs, ens han posat sobre la taula mesures de millora que, òbviament, avalem. I aquestes mesures entenem, doncs, que surten de l'experiència i de l'aportació tècnica dels professionals, perquè ells són els primers interessats que els procediments es millorin.

Nosaltres creiem que en política no s'hi val tot i pensem que l'oposició, doncs, no ha actuat correctament acusant el Govern de mentir sobre l'origen del foc, per-

què el Govern no ha mentit, el Govern no ha enganyat, perquè per mentir o per enganyar hi ha d'haver aquesta voluntat, aquest ànim d'amagar la veritat, i això no ha estat així, sinó al contrari, el Govern creiem que en tot moment s'ha mostrat transparent i ha donat les explicacions i els informes tècnics que tenia al seu abast en cada un dels moments en què estem treballant.

Per tant, aquest Govern s'ha basat en informes tècnics, com fa qualsevol govern del món, qualsevol govern del món desenvolupat; els seus responsables polítics es basen en els informes dels seus tècnics.

És inversemblant, creiem, pensar que el Govern tenia intenció d'enganyar sobre quin era l'origen del foc, perquè no arribem a entendre a què es devia això, quina finalitat podia perseguir aquest engany, i més quan hi ha una causa judicial oberta, que òbviament arribarà i fixarà unes conclusions.

El Govern el que sí que pot, i de fet ho ha fet, és fer autocrítica, perquè en aquesta vida, certament, tot és millorable i segurament hi ha coses a millorar. La coordinació departamental és cert que podia haver estat millor, però d'aquí a l'acusació que fa l'oposició creiem que hi va un abisme.

Per acabar, doncs, i com a conclusió, amb la informació que nosaltres tenim a dia d'avui, de la qual disposem avui, creiem que l'incendi va esdevenir tràgic per un cúmul de complexitats tècniques, i per tant, d'aquesta trista experiència avalem totes aquelles mesures que ens ha proposat el Govern que es puguin emprendre per millorar. I evidentment no som qui per qüestionar els informes dels tècnics, que són els experts en la matèria, com no podria ser d'una altra manera, els donem per bons i per fiables.

Ara bé, com tots els que som aquí, som conscients que hi ha un procediment judicial obert, en marxa, procediment judicial en el qual no volem interferir, però que posarà fi amb unes conclusions, i serà en aquest moment, quan hi hagi les conclusions d'aquest procediment judicial, quan les haurem d'avaluar políticament, no abans, perquè no podem anar més enllà ni podem anar més lluny mentre hi hagi el procediment judicial obert. No podem fer judicis paral·lels i hem de deixar, doncs, que la justícia determini si hi ha responsabilitats i quines responsabilitats hi ha. I serà en aquest moment, després, quan avaluarem políticament el que calgui.

Avui, ho repeteixo, ara, la informació que tenim evidentment que ens la creiem i li donem tota la fiabilitat, i no és una altra que la facilitada pels departaments del senyor Saura i del senyor Baltasar.

Res més, moltes gràcies.

El president

Gràcies, il·lustre diputada. Per part del Grup Parlamentari del Partit Popular, té la paraula l'excel·lentíssim diputat senyor Rafa Luna –quan vulgui.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor president. I no podia ser d'una altra manera, començant amb el record dels cinc bom-

bers que van perdre la vida el 21 de juliol del 2009; em refereixo al David Duaigües, a Jordi Moré, a Ramon Espinet, a Jaume Arpa i a Pau Costa, com dels ferits i especialment per al més greu. Solidaritat també, naturalment, als familiars i als amics i a totes aquelles persones properes que durant aquest temps han estat buscant una solució o que se'ls donés un aclariment de totes les incògnites que hi ha sobre l'incendi d'Horta de Sant Joan.

Agraïment i reconeixement als Bombers de la Generalitat, al GRAF, a la Unitat Militar d'Emergències, als bombers de les comunitats autònomes de València i Aragó, als agents rurals, mossos d'esquadra, veïns i veïnes de la zona, molt especialment al capdavant del seu alcalde, que es van abocar d'una manera extraordinària, inclús a vegades, senyor alcalde d'Horta de Sant Joan, amb consells que vostè per no tindre cap assessorament de periodistes ni assessors, com que és un alcalde humil d'un poble, va dir qüestions que després se van utilitzar per ficar-lo a vostè en contra dels bombers.

Però vull afegir un nou agraïment, i vull fer un nou agraïment a l'extraordinari treball que ha fet la jutgessa de Gandesa conjuntament amb els Mossos d'Esquadra per saber i per tindre clar i desmentir que el fet havia estat un llamp.

El senyor conseller el dia 28 de juliol del 2009 ens ve aquí, ens dona –el senyor conseller, el senyor Saura– unes explicacions extenses del relat dels focs; va començar amb el dia 20 de juliol, que vull recordar que a les 21.01 hora es rep la primera trucada, i el dia 24 de juliol que a les onze se dona el foc per controlat. Però, escolti, cada vegada que vostè anava parlant, senyor conseller, cada vegada eren més dubtes; dubtes que avui són mentides. Perdoni que li ho digui amb aquesta contundència.

Però vull centrar-me en una cosa que vostè va dir, vostè va dir que l'únic culpable de la desgràcia havia estat el foc. Escolti, ens va deixar a tots esgarriats, de tal manera que des del nostre grup, en aquest cas el que presideix aquesta comissió li deia que el culpable inicial i final havia estat el foc, però li recordava a vostè que entre l'alfa i l'omega d'aquella desgràcia –havia estat el foc– hi havia un abecedari bastant ampli.

I jo vull, perquè no tinc temps, poder començar a descobrir algunes lletres. Les primeres lletres, senyor conseller, és que l'informe del seu departament no és cert. No ho diu el nostre grup, ho diuen els mateixos sindicats de bombers. Diuen que rebutgen l'informe del Departament d'Interior. I diuen encara més, diuen que l'informe compta amb sospites i llacunes i fan i diuen que amb una brutal descoordinació. Ho diuen els sindicats dels Bombers de la Generalitat de Catalunya, els quals tots nosaltres com a representants que són dels funcionaris els hem de creure.

Però, bé, hi ha una altra llacuna que encara no sabem quina és; vostès als tres mesos cessen tres alts càrrecs dels Bombers: el senyor Aguado, el senyor Bosch i senyor Rifà. I diuen que és per reajustar el seu departament. Escolti'm, sap el que tornen a dir els sindicats –els sindicats–?, que això és una depuració velada per

la descoordinació soferta durant l'operatiu dels incendis d'Horta de Sant Joan. Un altre cop descoordinació.

Continuem. Però el dubte que més ens preocupa a tots i que no ens han acabat d'aclarir gens és les cinc morts. Si vostès tenien una informació detallada de les temperatures, dels vents; si vostès tenien una informació, no tècnica, però sí amb l'experiència de la gent de la zona, del que podria passar; si vostès ja tenien una veritable prova que els bombers del BRIF que van demanar quinze minuts abans una evacuació van salvar les seues vides; davant d'aquest fet consumat, que és cert, vostès què van dubtar realment per fer el que havien de fer. I això esperem, perquè ja no tenim confiança en vostès, senyors consellers, que la bona jutgessa de Gandesa continuï les investigacions i que digui al final alguna cosa –alguna cosa. Perquè, senyora portaveu d'Esquerra Republicana, hi ha responsabilitats, evidentment, penals, però hi ha responsabilitats polítiques, i aquí nosaltres venim a demanar responsabilitats polítiques; la jutgessa bastant està fent i molt ben fet.

Però continuem, i la continuació era que vostè ja va dir en aquella compareixença, que nosaltres vam qüestionar, que era un llamp. Primer informe que li arriba a les mans, i que el senyor Baltasar, amb tota solemnitat –amb tota solemnitat–, oficialitza que és el motiu del foc. No s'esperen a res, ho diuen i ho mantenen i diuen: «Escolti, aquest és l'inici i estiguin vostès callats», i algun membre que aquí ha fet algun comentari, que ha tingut una intervenció diu: «Escoltin, no parlem més d'aquest tema perquè ha sigut un llamp. Ho tanquem perquè ha sigut un llamp.» D'acord.

Però, miri, jo li diré a vostè una cosa: per què aquest informe que vostès van encomanar als agents rurals, que van portar al jutjat, per què no van esperar realment que el jutjat digués alguna cosa i no el van fer ja oficial solennement per poder tapar-lo? Dic una altra cosa: i els informes dels bombers que van presentar el dia 2 de setembre al jutjat de Gandesa que ja descartaven el llamp? I per què oculten vostès un informe de l'Agència Estatal de Meteorologia que el mateix autor diu que la tesi del llamp és impossible, infundada i maldestra? Vostès han ocultat la veritat, però els diré més: senyors consellers, gràcies que han dit un llamp, perquè si haguessin ficat a la presó dos persones innocents, què hauria passat? Perquè ja tenim la prova que una vegada va passar això i després d'un any van declarar innocents algunes persones. Possiblement millor que hagin fet això.

Per tant, senyors consellers, jo els he de dir a vostès una cosa: vostès ara ja no poden vindre aquí a dir-nos ni a parlar-nos que estem jugant amb la vida dels morts, amb persones, les pobres, que ja fa dies que les hem enterrat. Vostès no poden vindre aquí a ficar-nos entre les cordes per dubtar de la professionalitat dels funcionaris de la Generalitat. Vostès ja no poden vindre aquí a dir això, perquè no tenen credibilitat. Sap per què? Perquè els màxims responsables són vostès dos, els màxims responsables polítics, directament, i si no és així jo els diria també una cosa: també hi ha les responsabilitats indirectes d'aquells càrrecs de confiança que vostès els fiquen perquè hi puguin estar.

Però no val que vostès facin com avui han fet. No fa falta que portin un tècnic que ens expliqui els incendis, que l'altre dia en una roda de premsa al 3/24 se va donar quasi amb integritat; jo hauria preferit que s'hagués fet avui directament aquí. I vostès no em diguin que van ser els bombers, perquè es veia molt bé el cap del senyor Boada per darrere que ell estava presidint aquesta roda de premsa.

Per tant, després podem continuar parlant, però jo penso que la veritat és molt tossuda i al final acabem sabent la veritat; la llàstima és que la veritat l'hàgim de conèixer per una jutgessa i la política realment, possiblement, perquè nosaltres continuarem treballant perquè això sigui i perquè això tiri endavant.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor diputat. Pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula l'il·lustre diputat Jaume Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

Gràcies, president. En primer lloc, voldria agrair en nom del meu grup les informacions i propostes aportades pels consellers i afirmar, des del principi, que les compartim. També voldríem recordar que estem parlant, entre d'altres coses, del dolor de les famílies i dels companys dels bombers morts. Si tots ho recordéssim, potser seríem més mesurats en les nostres intervencions. I els que estimem Catalunya, senyor Pallarès, estimem totes les comarques, independentment d'on hàgim nascut, i alguns ho varen demostrar contribuint a la lluita de les Terres de l'Ebre contra un transvasament no desitjat.

El meu grup vol posar especial èmfasi en la necessitat que els partits polítics respectin els professionals de la Generalitat que vetllen per la seguretat de la ciutadania: agents rurals, bombers i mossos d'esquadra. Però respectar no vol dir començar les intervencions amb grans declaracions d'estimació per, a continuació, passar a una crítica furibunda. Com respectar tampoc és el que feien els governs de Convergència i Unió, que pronunciaven paraules elogioses i donaven copets a l'esquena de mossos, bombers i agents rurals mentre se'ls condemnava a no gaudir de bones condicions laborals ni dels mitjans tècnics necessaris. I no és respectar els agents rurals acusar-los d'haver elaborat un informe com a cortina de fum per fer callar els alcaldes de la zona, com ha fet el senyor Felip Puig, acusació rotundament desmentida pels responsables dels mateixos agents rurals. I tampoc és respectar els bombers acusar-los de relaxament ni entorpir la seva feina amb declaracions públiques quan encara estaven treballant.

Em voldria referir ara a algunes de les crítiques que hem escoltat aquests dies. S'ha qualificat de mentida i d'engany la presentació per part del conseller de Medi Ambient de l'informe dels agents rurals. L'informe fou realitzat quan encara no s'havia decretat secret de sumari i per això va poder ser exposat en la reunió d'aquesta comissió del 28 de juliol. El Govern no tan sols tenia

el dret, sinó l'obligació de fer-lo públic, en el marc, a més, d'una lògica demanda de la societat. En totes les investigacions, incloses les judicials, tal com han recordat aquestes setmanes destacats jutges, una línia d'investigació que en un principi pot semblar determinant es veu modificada després per altres informes pericials o per l'aparició de noves proves. Això forma part de la normalitat, del dia a dia de l'activitat judicial. I l'important és que al final es pugui esbrinar què va passar, tal com sembla que serà en aquest cas, quan es dicti sentència.

Per això, el lògic seria transmetre a la societat catalana un missatge de confiança en tots els professionals i de satisfacció pel fet que tot sembla indicar que el tribunal que vegi el cas establirà en la seva sentència les circumstàncies del cas. Seria una autèntica bogeria que un cop aclarits uns fets s'exigissin responsabilitats als diferents professionals que han col·laborat en el seu aclariment pel fet d'haver mantingut tesis contraposades.

Valdria la pena recordar –i demano als diputats i diputades de Convergència i Unió que ho recordin– que, quan governava Convergència i Unió, en els incendis de 1998 la Guàrdia Civil i els Agents Rurals varen mantenir tesis contraposades sobre l'origen de l'incendi. La Guàrdia Civil va detenir dues persones com a presumptes autors de l'incendi d'Aguilar de Segarra, mentre els Agents Forestals l'atribuïen al mal estat de la línia elèctrica de FECSA-Endesa. L'any 2008 l'Audiència de Barcelona condemnava FECSA-Endesa com a responsable per negligència de l'incendi i absolia els dos detinguts de ser-ne els autors, tot i que els condemnava a un any de presó com a responsables d'altres incendis menors.

El conseller de Governació Xavier Pomés havia manifestat en el Ple del Parlament del 4 d'agost del 98: «Causes directes: tots dos incendis –Aguilar de Segarra i Cardona– comencen a peu de carretera; sembla clar, doncs, que han estat motivats per l'acció de l'home. D'acord amb les informacions que han estat facilitades per la Guàrdia Civil, tot sembla indicar que hi ha hagut, tant en l'inici com en l'evolució del foc, una actuació intencionada i criminal.» Malgrat aquesta versió del conseller, l'informe dels agents rurals establiria les línies elèctriques com a causants. Deu anys després l'Audiència de Barcelona sentenciava que havia estat el mal estat de la línia elèctrica la causa de l'incendi d'Aguilar i no la presentada pel Govern al Parlament. No els fa reflexionar aquest precedent, senyors i senyores de Convergència i Unió? No hi pensen, en això?

Vull recordar també al senyor Pallarès que en la sessió del 28 de juliol ni Convergència i Unió ni el PP van fer referència al tema de l'origen del foc en la seva intervenció principal i que va ser en el torn de rèplica quan hi varen fer una breu al·lusió. En concret, Convergència va dir que no es posava en dubte l'informe dels agents rurals, però que hi havia veïns d'Horta que afirmaven que el foc s'havia iniciat en un altre lloc i que es demanava que s'investigués i s'aclarís. Doncs, bé, això és precisament el que s'ha fet (*remor de veus*): s'ha investigat i tot sembla indicar que s'ha aclarit. I aquí també és important explicar que, independentment de

l'actuació judicial, si aquesta no s'hagués produït igualment s'hauria continuat investigant amb nous informes dels diferents cossos competents, tal com es fa en tots els incendis.

Segona: la suposada falta de coordinació per no intercanviar informacions. El dia 30 de juliol, dos dies després de la compareixença, la jutgessa decreta el secret de sumari. Segons els articles 417 i 466 del Codi penal, totes les autoritats i funcionaris queden obligats, si hi ha secret de sumari, a no revelar a ningú les actuacions. Això obliga els consellers del Govern i els mossos i els bombers i els agents rurals. Per tant, quan Interior i Medi Ambient no fan públics els informes estan complint la llei, igual que bombers, mossos i agents rurals estan complint la llei. Però d'haver actuat bé, que no hi hagi hagut filtracions, tal com massa sovint succeeix en altres casos, ara, d'això, se'n diu descoordinació, desconfiança o desavinences internes i es converteix en motiu de crítica, quan hauria de ser motiu d'elogi.

Tercera reflexió: el paper dels advocats de les parts. Els advocats defensen de forma legítima els interessos d'una part en un procés. En tots els casos, sigui en el cas Millet, sigui en el cas Pretòria o sigui en aquest cas, els advocats de les parts intenten situar en l'opinió pública una determinada visió de les coses que afavoreixi els seus representants; forma part de la seva feina. Però qui defensa l'interès públic, l'interès general, és el ministeri fiscal, no els advocats de les parts. I qui ha d'adoptar la decisió final és el jutge. Aquesta obvietat seria bo que en aquest cas i en altres la tinguéssim ben present, especialment els grups parlamentaris, que no poden basar les seves declaracions en l'estratègia legítima però interessada que fixen els advocats de les parts.

L'actuació en aquest cas de l'oposició ha estat lamentable. L'afirmació de Convergència que el conseller Baltasar havia mentit, havia enganyat la ciutadania, és inadmissible i tan desmesurada que s'ha girat contra qui la va pronunciar. És evident que es pot discutir la contundència amb què es va expressar en la roda de premsa, tal com ha reconegut el mateix conseller, tot i que aquesta contundència no es va produir en la compareixença parlamentària, on el conseller Saura va dir que semblava, segons l'informe –utilitzant exactament la mateixa fórmula que el conseller Pomés l'any 98–, que la causa havia estat un llamp. Deduir d'això que el Govern va voler enganyar la ciutadania és un salt que tan sols s'explica pel sectarisme, la desmesura i les ganes de fer mal.

Va mentir el Govern de Convergència l'any 98 quan va explicar al Parlament una causa de l'incendi que la investigació dels agents rurals i la decisió judicial varen demostrar equivocada? Quan tots els partits haurien d'estar plantejant fórmules per superar l'allunyament de la població amb relació a la política, per superar la desafecció, aquest tipus d'afirmacions el que provoquen és més allunyament i, més que perjudicar una persona, un partit o un Govern, perjudiquen la credibilitat de les institucions.

I aquesta actuació de Convergència ha volgut ser justificada per un suposat comportament similar dels partits que avui governen quan es van produir els incendis de 1994 i 1998, mentre governava Convergència. Bé,

doncs, parlem-ne. I no ens diguin que mirem pel retrovisor i tan sols sabem parlar de l'època del Govern convergent perquè són vostès qui han introduït les comparacions.

En la compareixença del 28 de juliol el diputat de Convergència fins i tot ens va llegir una referència a aquells incendis inclosa en les memòries del president Pujol. I la setmana passada va ser el mateix president Pujol qui va fer declaracions públiques amb relació a aquest tema, destacant la falta d'ètica dels partits del Govern i titllant de «campanya miserable» les seves crítiques a l'actuació del seu Govern aquells anys.

Doncs bé, resulta que en el Ple del Parlament de l'any 94, amb relació a un incendi en el qual havien mort quatre bombers de la Generalitat, qui va intervenir en nom d'Iniciativa va ser l'avui conseller d'Interior, Joan Saura, tal com ha recordat el senyor Pallarès. El que no ha dit el senyor Pallarès és que la consellera de Governació Maria Eugènia Cuenca va agrair públicament la intervenció, lògicament crítica però respectuosa, de Joan Saura i el fet que hagués estat capaç de presentar cinquanta propostes de millora per evitar la repetició del que havia succeït.

Quantes propostes constructives ha presentat avui Convergència? La qualificació de «miserable» està clar que no podia anar adreçada a la intervenció d'Iniciativa l'any 94, ni a la dels incendis de l'any 98, en què Rafael Ribó, en nom d'Iniciativa, va ressaltar que el conseller Pomés va estar a punt de perdre la vida en una maniobra en helicòpter, fet que l'honorava, fins i tot perquè el conseller ho havia mantingut en silenci.

Però repassar discussions parlamentàries de vegades comporta sorpreses, com la de comprovar que en el Ple de l'any 94, que vostès hi han fet referència, la intervenció d'Esquerra Republicana demanant la dimissió de dos consellers la féu el senyor Àngel Colom, avui membre de la direcció nacional de Convergència Democràtica. Els qualificatius del president Pujol van adreçats també al seu company actual de partit? També es pot comprovar com el temps ha fet possible que Convergència modifiqui fins i tot la història i hem vist com el president Pujol lamentava que l'actuació «miserable» de l'oposició forçés la dimissió de la consellera Cuenca després d'aquell Ple, quan la consellera Cuenca, tal com recordava *El Periódico de Catalunya* fa uns dies, fou cessada pel president Pujol sis mesos després i per uns altres motius.

Tot això hauria d'aconsellar Convergència a ser més prudent quan ella mateixa estableix comparacions entre l'actuació d'aquest any i la dels anys 94 i 98, com si necessités justificar la seva actuació, mancada de sentit institucional, amb l'excusa que «ells també ho varen fer».

Per tot això, el meu grup vol expressar el seu suport als consellers d'Interior i de Medi Ambient i dir-los que la ciutadania de Catalunya sap perfectament que vostès no han mentit. La ciutadania sap detectar quan l'oposició, més enllà de declaracions altisonants, el que busca és utilitzar uns fets tràgics per atacar de forma desmesurada el Govern. Si la sentència confirma l'autoria dels dos acusats detinguts, seran ells els responsables de l'incen-

di i és injust que s'intenti repartir la culpa amb els qui varen treballar per apagar-lo.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, i per part del Grup Mixt, té la paraula l'il·lustre diputat Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. En primer lloc, crec que, com que ja s'han dit moltes coses en aquesta comissió, des de Ciutadans ens agradaria deixar ben clar una primera cosa. Ens imaginem que, al marge del nostre debat polític i sobretot després d'aquesta darrera intervenció, des del nostre punt de vista fora del debat que tenim avui, els ciutadans que ens estiguin veient, especialment les víctimes i els familiars deuen pensar..., o millor callo el que deuen pensar, perquè si dediquem aquesta comissió, primer, a intentar tirar pilotes fora amb informes tècnics simplement i no assumir les responsabilitats polítiques, i segon, alguns partits, a posar el retrovisor per veure què va passar llavors i què es pot comparar amb ara, segurament estem tenint una falta de respecte que, precisament, provoca aquesta desafecció dels ciutadans, veure com no hi ha prou nivell i prou alçada en aquesta cambra.

Per tant, nosaltres volem deixar ben clar que tenim ben en compte que els ciutadans que ens estiguin veient, especialment les famílies i els amics de les víctimes..., ha de ser molt dur sentir els noms dels seus familiars, ha de ser molt dur veure aquests informes on apareixen. Per tant, crec que haurien de tenir un mínim de sensibilitat per aquestes persones.

Segon punt que volem deixar ben clar abans d'entrar en el tema de la comissió: el nostre suport inequívoc al Cos d'Agents Rurals, als Bombers i als Mossos d'Esquadra. I ho dic perquè precisament la demagògia que s'ha fet per intentar protegir-se, des del Govern, de la crítica política legítima a la gestió d'aquesta crisi..., el que no volem deixar sobre la taula és que aquí s'està qüestionant cap funcionari de la Generalitat. Aquí s'està qüestionant la gestió política d'una crisi respecte a una falta d'informació, una ocultació d'informació i una mala gestió d'una situació política. Aquí no hi ha un sol bomber, un sol cos forestal, no hi ha un sol mosso d'esquadra posat en qüestió.

Per tant, consellers, no es protegeixin vostès amb els funcionaris, que fan bé la seva feina; no només la fan bé, sinó que perden les seves vides per defensar els interessos dels ciutadans de Catalunya.

Per tant, situat el tema, parlem de com va gestionar aquest Govern aquella crisi i com es gestiona en aquests sis mesos la informació que ha anat donant a la ciutadania i a aquesta cambra.

Dit això, el primer punt que em sobta de la intervenció del conseller Baltasar: certament ha demanat disculpes, perquè creiem que no hi ha una altra via per encara defensar avui, doncs, que –amb rotunditat, com deia vostè– va ser un llamp. És evident que si no demana dis-

culpes no estaria vostè ni tan sols llegint la realitat de la informació que tenim a sobre la taula. Però el problema polític principal ha estat, conseller, des del nostre punt de vista, la seva rotunditat, l'afirmació que vostè fa, amb la sensació que ja els anava bé tancar amb aquesta afirmació, i no amb d'altres informes que hi havia a sobre la taula, la teoria del llamp. Perquè, si no, vostè podria haver dit: «Sembla», «és probable», «està sobre la taula aquesta teoria», «estem treballant»... No, vostè diu paraules el mes de juliol: «Sostinc amb tota rotunditat que la causa ha estat un llamp.» I sosté això i no diu el contrari fins que tenim la informació dels detinguts, d'aquests lamentables personatges, per dir-ho així, que reconeixen que han fet un foc intencionadament, amb la mort de cinc persones i un ferit.

Per tant, primer problema que tenim: que tenim a sobre la taula informació que quan es coneix que no és certa no s'informa la ciutadania. I estic parlant d'informes com el de l'Agència Estatal de Meteorologia. Vostè, senyor conseller, coneixia aquest informe? I, si no el coneixia, vostè creu que no s'ha de tenir en compte, o vostès no podien valorar que aquest informe diu literalment que la teoria del llamp és infundada i *torpe*, en paraules de l'informe, literalment, firmat pel mateix tècnic? Informe que diu que és infundada i *torpe*, literalment del mateix informe. I si diuen que no amb el cap suposo que és que ho coneixien.

Per tant, entenc que coneixien l'informe i que van decantar-se per una teoria en concret. Una teoria que des d'un grup es deia que si volíem insinuar políticament que el Govern treia profit d'aquesta teoria. Home, no conec cap Govern del món que menteixi o ocultí informació per perjudicar-se ell mateix. En tot cas, es preveu que si algú ocultava informació és o perquè no el perjudiqui o per treure profit. Per tant, no posin en qüestió el que pensa la ciutadania, el que pensa l'oposició o el que pensen, com veurem després, alguns informes i algunes opinions d'agents socials.

Per tant, nosaltres creiem que el primer error és sostenir allò que és insostenible. I, per tant, no només disculpes, sinó responsabilitat política per sostenir allò que s'ha demostrat insostenible, que ja va ser qüestionat en la mateixa compareixença el mes de juliol.

Segon punt. I anem a pams, en aquest cas, amb la gestió del conseller Saura i del Departament d'Interior. El conseller Saura també en aquesta línia, eh?, de l'anterior conseller diu que l'actuació ha estat impecable. Són paraules del conseller: «impecable».

Doncs, miri, senyor Saura, els fets que coneixem avui, les dades que tenim a sobre la taula, la informació que no des de l'oposició ni Ciutadans ni cap altre grup diu, sinó informes dels principals sindicats de bombers, opinió i informes que estan a sobre de la taula de la jutgessa a Gandesa. Tenim informació per creure que no només no ha estat impecable, sinó que ha estat deficient.

I no estem fent una relació directa de l'eficiència-morts. No, això és el que vostès insinuen, per intentar que no puguem parlar amb llibertat de la crítica política legítima. Estem dient que no es va gestionar bé. I són dades. I jo li pregunto, senyor conseller: amb la informació que

tenim avui sobre la taula, que parla literalment d'ocultació d'informació, està vostè en condicions, conseller, de dir avui en seu parlamentària que no va haver-hi una hora on no va haver-hi resposta del comandament Delta 0 a les unitats que estaven demanant ajuda? Està vostè en condicions de dir-ho aquí en seu parlamentària? Està en condicions? Doncs, si us plau, després m'agradaria sentir la seva versió d'aquesta informació.

Perquè la situació que tenim amb això és que hi han paraules que et fan pensar el contrari. Digui'm agosarat, però paraules que diuen: «Acorralados por el fuego. Pido por el mando. Mando no responde», una altra: «Interrogamos Delta 0. No contesta», tercera: «Estic sol i cremat. Fills de puta, veniu-me a buscar», vostè creu que aquesta informació, aquestes transcripcions que han sortit a la llum donen a entendre que tot es va fer impecable i perfecte? O realment van haver-hi buits, llacunes d'informació, llacunes de coordinació a la mateixa actuació?

Per tant, ens agradaria conèixer l'opinió del conseller respecte a aquestes llacunes, respecte a aquesta informació. I si vostès realment diuen que no es va produir, doncs, suposo que en el seu dia, per la jutgessa, perquè políticament no hem estat capaços que ens expliquin la veritat, tindrem la informació.

Per tant, nosaltres creiem que no es va gestionar bé i és el que estem qüestionant. I en aquesta línia podríem parlar una mica com aquella dita en castellà: «A buenas horas, mangas verdes», deurien pensar alguns. I no només com aquesta dita, sinó que realment, quan es deia aquella dita d'*a buenas horas, mangas verdes*, es referien precisament a un cos forestal que no arribava a temps per apagar els incendis. Casualment, la dita va *como anillo al dedo* en aquesta causa.

Perquè tenim ara mateix sobre la taula la sensació, molts ciutadans, que no es va gestionar correctament, que no va haver-hi una coordinació dels caps en aquell moment. I si això ha estat així han de donar explicacions. No es poden amagar darrere d'un informe únic, sinó que tenim informacions d'altres bandes.

I, per altra banda, vostès acusen l'oposició de fer demagògia, populisme..., tot això que han dit. Escolti'm, a l'oposició i suposo que a UGT també, no? Perquè UGT està dient exactament el mateix que està dient aquest grup parlamentari, que va haver-hi falta de coordinació. I ho diuen els informes d'aquests agents socials. Estan dient això? Estan dient que els advocats de les víctimes també estan intentant treure un profit de tot això? O realment tenen dades a sobre de la taula per poder portar aquest informe o aquesta informació a la jutgessa?

La sensació és que no només ho sembla, sinó que hi han indicis per pensar, com diuen alguns experts, com diuen alguns agents socials, que no es va coordinar i van haver-hi *gaps*, va haver-hi falta d'informació i de coordinació en moments puntuals, que van ser determinants per a la gestió d'aquell incendi. Insisteixo a no vincular directament la mort o no la mort.

Però la pregunta és: per què les BRIF i el ministeri en un moment donat decideixen retirar els seus cossos? Per què es decideixen retirar, i a sobre vostè al seu informe diu que això va posar en alerta els bombers de la Gene-

ralitat. Home, doncs, tu diràs; si una part dels bombers diuen «retirada» i els altres no reben cap informació i estan demanant informació al comandament i no contesta, què volen que sentin aquells bombers? Doncs, la sensació és que no va haver-hi la responsabilitat suficient en aquell moment, no va haver-hi la resposta que esperaven aquells bombers en una situació de perill.

Per tant, des del nostre punt de vista, es demostra, amb les dades que tenim a sobre la taula, que no va haver-hi una bona gestió política. I nosaltres demanem als consellers avui que decideixin si són les persones responsables de no haver gestionat correctament aquest incendi qui ha de cessar del seu càrrec, qui ha d'assumir les responsabilitats. Perquè en política, al marge del que digui la justícia, s'han d'assumir aquestes responsabilitats. O si són directament vostès, consellers, perquè no han estat capaços de veure qui ha estat el responsable d'aquesta mala gestió.

I no passa res, perquè en política, si no hi ha una bona gestió, i més, sincerament, quan hi han cinc morts i un ferit greu a sobre la taula, amb més sensibilitat encara, s'han d'assumir responsabilitats. Perquè, quan un està al Govern, està per al que és bo i per al que és dolent, per a quan governa i li toca inaugurar aeroports, i per a quan governa i no té la suficient capacitat per gestionar una crisi d'aquest tipus.

Per tant, allò que parlava vostè, conseller, de millorar en un futur, d'intentar instruir millor els bombers... No, no, qui ha d'instruir-se millor i ha de gestionar millor són vostès, consellers; no és un problema només de Bombers ni de cos forestal ni de Mossos d'Esquadra. És un problema de gestió política, de tenir la seguretat que els nostres consellers ens donen la informació en cada moment, que gestionen correctament. I que si hi ha un responsable que no ha fet bé la seva feina, amb absoluta normalitat, doncs, es cessa, com ha fet i com deien abans que van fer altres governs. Doncs, sí, quan un no fa bé la feina ha de cessar del seu càrrec. I, si no, ha d'assumir ell les responsabilitats com a conseller.

Per tant, nosaltres el que els demanem és que ens diguin avui qui ha estat o qui creu o com creu que es poden assumir responsabilitats en aquesta causa. I, si no és així, senyors consellers, creiem que són vostès els responsables, per no voler moure fitxa, per no voler moure el dit que té com a responsable un conseller.

Des del nostre punt de vista, la causa judicial va per un costat, la causa política va per un altre. La situació política està en aquest parlament, és aquí on s'han de depurar responsabilitats polítiques al marge del que digui la jutgessa. I una sensació sí que la tenim també, consellers, és que vostès gairebé mai es coordinen en el Govern. De fet, en aquesta operació es demostra falta de coordinació. Però sembla que només s'han coordinat per una cosa, per ocultar una tesi que finalment s'està demostrant que és la vàlida, per ocultar una línia d'investigació que no els agradava als seus interessos polítics. Per tant, coordinació sí, quan interessa, però, quan no interessa, descoordinació, que acaben pagant els ciutadans de Catalunya.

Finalment, vostès, consellers, creiem que han comès dos errors, especialment la conselleria d'Interior. El primer error és –és humà, però és un error– no saber coordinar i gestionar aquell incendi, aquesta crisi. El segon error, més greu, és un error polític, és no admetre aquest error a temps i no donar la informació a cada moment a la ciutadania i en aquest Parlament. Per tant, segon error.

Però vostès, senyors consellers, si avui pretenen marxar d'aquesta comissió sense assumir responsabilitats, sense cap persona del seu departament que n'assumeixi i donar el missatge a la ciutadania que aquí no passa re, encara que hi hagin aquestes crisis, estaran cometent el tercer error: no assumir responsabilitats polítiques quan toca, que és el que s'espera d'un govern.

Moltes gràcies. Bon dia.

El president

Gràcies, senyor diputat. Tot seguit, i per respondre, el Govern disposa de trenta minuts. I, en primer lloc, intervé l'honorable conseller Francesc Baltasar. Quan vulgui.

El conseller de Medi Ambient i Habitatge

Gràcies, senyor president. Crec que podré deixar una bona part del temps justament al company i conseller honorable Joan Saura.

M'agradaria assenyalar... Ha semblat que en algun moment s'havia perdut de la meva intervenció la constatació de l'error en l'informe del Cos d'Agents Rurals. Per tant, a partir d'aquí la invalidació de les seves conclusions. I a partir d'aquí, a més, s'ha fet –públicament ho he fet jo i ho faig no solament en nom propi, sinó que crec que en nom del Cos d'Agents Rurals–, demanar disculpes, evidentment, per aquest error.

Però en cap cas hi ha hagut ni amagar ni mentir. Cal assenyalar –i això hi ha hagut algú que ho ha volgut oblidar– que, pràcticament, des de finals del mes de juliol fins fa molt pocs dies del mes de gener, tot això ha estat sota secret de sumari. I s'han recordat aquí molt bé els articles del Codi penal que vinculaven a tots. I, per tant, en aquest sentit vull assenyalar que el dia 24 de juliol, quan el Cos d'Agents Rurals em ve i em diu: «L'única causa possible és el llamp» –i hi insisteix–, «l'única», evidentment, jo surto i ho explico. I crec, clarament, que ho tornaria fer, perquè en aquells moments era evident que s'havia treballat i s'havia treballat intensament per arribar a aquesta conclusió.

I no és veritat, senyor Pallarès, que no s'hagués escoltat a tothom. Miri, vostè ha citat dues persones, els germans Gil. Jo li puc dir que els germans Gil figuren a l'informe del Cos d'Agents Rurals. I els germans Gil van informar el cos i van parlar d'un punt diferent de començament. El que és evident també és que a l'informe del Cos d'Agents Rurals hi havia molts més testimonis molt qualificats, alguns d'ells del Cos de Bombers, que assenyallaven el punt d'inici en una altra banda. Per tant, fins i tot els puc dir que els senyors Gil fins i tot van aportar fotografies respecte d'això. I van ser analitzades i van

ser considerades o no pel Cos d'Agents Rurals, que és, hi insisteixo, qui tenia la responsabilitat.

I és evident, per tant, en aquest sentit, que les conclusions a què van arribar eren unes conclusions en les quals es basaven amb anàlisis del terreny, amb anàlisis del testimoniatge i amb les consideracions de tot això. I amb aquestes conclusions van arribar al dia 24 i van concloure això. Posteriorment, s'ha demostrat que era un error. S'assumeix; hi ha hagut un error.

En tercer lloc, conscients que hi ha hagut aquest error, òbviament millorarem, es millorarà el funcionament de la investigació de tot el que són els incendis forestals. Però també no oblidem una altra cosa: hi ha hagut ara un error, però m'agradaria que quedés a tall d'inventari els centenars i centenars d'encerts des del seu inici de les investigacions del Cos d'Agents Rurals. Passar del 45 per cent de causes desconegudes a tan sols el 15 per cent. Això és un treball del Cos d'Agents Rurals. I, per tant, és aquesta autoritat moral i aquesta autoritat científica que ens permet mantenir que en aquests moments s'ha produït un error, però que això no és habitual; ha sigut una situació excepcional.

Voldria dir una altra cosa. El senyor Pallarès ha intentat relacionar-hi una cosa que jo crec que no ve al cas en aquest moment. Ha pretès dir com que hi havia una sèrie de vexacions sobre el territori. Mare meva. Jo l'acompanyo que miri totes aquelles actuacions que s'han portat a terme des del Departament de Medi Ambient i Habitatge amb relació, abans, durant i posteriorment..., en matèria bàsicament de recuperació de la vegetació, en treball conjuntament amb l'Ajuntament d'Horta de Sant Joan, sobre el tema de recuperació natural.

I, en tot cas, pretendre confondre això i parlar d'una llicència que dóna el Departament de Medi Ambient a una mina... Escolti'm, senyor Pallarès, parli amb propietat. Aquesta mina tenia llicència des de l'any 1951, i del que es tractava merament era, en aquests moments, que l'adequació de la normativa mediambiental exigia que totes les extraccions que es produeixen en aquests moments a Catalunya –més de nou-centes– han de tenir un tràmit ambiental. Però és evident que no és el Departament de Medi Ambient qui dóna llicència o no perquè es produeixi una activitat extractiva. Aquesta activitat extractiva es produïa des de feia molts anys, i del que es tractava era d'adequar-la mediambientalment.

Però, en tot cas, escolti'm, si volen, vostè és diputat, en parlarem, quan vulgui i de la manera que vulgui. Em semblaria avui un error molt greu, i, per tant, li demano que ens remetem a una altra situació, discutim-ho tranquil·lament i jo li explicaré com són els procediments mediambientals, etcètera. Però en aquests moments, hi insisteixo, quan estem intentant aclarir uns fets tan dolorosos i tan dramàtics, ficar un tema de tràmit administratiu, que l'única qüestió que té és que es produeixen en una zona propera a allà, sincerament, senyor Pallarès, crec que amb això no estariem fent un bon servei al país.

S'ha parlat també –s'ha parlat també– del tema per part del senyor Luna... Evidentment, agraeixo totes les intervencions que hi ha hagut de suport al Govern, el seu

rigor, la seva fonamentació. I, en tot cas, sí que m'agradaria fer encara algun petit aclariment, que és, hi insisteixo: ens vàrem moure sobre el secret de sumari, aquest secret de sumari comença a funcionar immediatament després del 29 de juliol, i respecte de l'informe de l'Aemet.

Perdoni, vostè barreja dues coses: una són les declaracions que ha fet posteriorment –fa un dia o dos– la persona que havia dut a terme aquest estudi, amb les conclusions de l'estudi. En l'estudi d'Aemet, que va demanar l'inspector en cap dels agents rurals, i que evidentment jo no vaig conèixer perquè, quan es va sol·licitar, ja estava funcionant el secret de sumari i, per tant, es va demanar allà, s'explica clarament: primer, poc probable que el llamp hagués estat latent durant sis dies en la zona d'Horta, tot i que no ho considera impossible –tot i que no ho considera impossible–; i diu també que el 5 per cent dels incendis estan provocats per aquest tipus de llamps. I, a més, feia una altra cosa, que valdria la pena que, quan parlem, ho diguem tot: en els mapes de llamps actualment n'hi ha un 10 per cent que no són detectats, i això ho diu tant Aemet com el Servei Meteorològic de Catalunya –un 10 per cent dels llamps no poden ser detectats. Bé, també és bo, simplement, afegir-hi, jo crec, aquestes consideracions alhora que aclarim qüestions que se'ns han anat plantejant.

I, per tant, dir-li, evidentment, al senyor Albert Rivera que en cap cas hi ha hagut cap mena d'ocultació. Al contrari, s'ha volgut mantenir en tot moment la informació al màxim, conscients de tota manera que hi havia, hi insisteixo, un secret de sumari. I, evidentment, vostè també, que és una persona intel·ligent, sap perfectament de quina manera hauria tingut sentit..., ocultar, per què? Ocultar, per què?

Quan en aquests moments, diguéssim, hi havia un treball fet per part..., pel que fa als agents rurals donava unes conclusions, era evident que s'havia de donar a conèixer, i era important que es donés a conèixer en aquells moments. Posteriorment han aparegut nous elements, nosaltres hem reconegut clarament que aquest informe dels agents rurals era un informe que havia errat, a l'errar en el lloc exacte errava en la causa, i això s'ha assumit, aquest és l'error. Però és evident, hi insisteixo, que al costat d'això es posi a la balança, a la justa balança del balanç de l'activitat del Cos d'Agents Rurals, la seva entrega, la seva dedicació, la seva proximitat al territori i tota la tasca d'investigació que l'avalen quinze anys de trajectòria.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, honorable conseller. Tot seguit té la paraula el conseller d'Interior, Joan Saura.

El conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Gràcies, senyor president. Vull començar dient que estic indignat davant de les acusacions de mentida i d'ocultació. Estic indignat, però més enllà d'indignació, quan sento que el senyor Mas diu que el Govern enganya, tro-

bo que és una instrumentalització que em repugna –que em repugna–, perquè el senyor Mas sap perfectament que el Govern no enganya, ell sí que intenta enganyar dient que enganyem. I, per tant, les afirmacions d'engany i de mentida són afirmacions que em repugnen profundament. (*Veus de fons.*) Doncs, som dos, si a vostès també, a nosaltres..., a mi em repugnen absolutament.

Voldria començar dient dues qüestions, primera –que han passat molt desapercibudes–, vam aconseguir, els bombers van aconseguir que no es cremés Horta de Sant Joan. Van aconseguir els bombers aturar el foc fins a Horta de Sant Joan. I segona –i segona–, s'han detingut els presumptes culpables de l'incendi.

I mirin vostès, amb relació a l'ocultació de la informació i amb relació a si vam creure o no les hipòtesis que els agents rurals van fer. Senyor Pallarès, el mateix dia del tràgic accident ja s'estaven prenent declaracions dels mossos sense intervenció judicial a determinades persones allà, el senyor Giner –el senyor Giner–, el senyor Rel Aguilar, és a dir que els mossos el mateix dia comencen a prendre declaracions per saber què ha passat.

I, és més, vostès diuen: «Han enganyat per tenir la investigació tancada.» Només cal llegir la transcripció de les paraules meves per dir que la investigació quedava oberta. A la pàgina 622 de la transcripció del 28 de juliol dic literalment que «hi ha un informe de treball, hi ha un informe judicial, i que cal tirar endavant tots els procediments per acabar amb la investigació». El Govern no dóna per tancada cap mena d'investigació, sinó que ha dit el contrari, que la investigació està oberta.

I mirin vostès, descoordinació entre els dos departaments, vostès què volien, que jo fes una illegalitat? Mirin el Codi penal, amb un secret de sumari –amb un secret de sumari– no només jo no puc mirar les investigacions judicials de la policia i és delictiu passar informació, en definitiva, a d'altres persones. I, per tant, el Govern va fer el que havia de fer, era mantenir el secret sumarial absolutament, simplement, si no es llegeixen els articles del Codi penal que diuen això.

Dues qüestions més. El tema de la investigació. Miri, hem repetit –vam repetir– moltes vegades la necessitat que s'aixequés el secret de sumari, perquè teníem tres compromisos que jo havia dit: explicar a les famílies immediatament..., el secret de sumari s'aixeca el dissabte i el diumenge a la tarda es va a Lleida a explicar als familiars què és el que ha passat; un compromís amb els sindicats que en vint-i-quatre hores els explicaríem què havia passat, i el dilluns a la tarda els ho expliquem als sindicats; i una compareixença, que jo volia que fos el dijous de la setmana passada, però que no va poder ser perquè hi havien vacances parlamentàries, el més ràpidament possible.

Això és ocultació d'informació? En alguna compareixença o en alguna altra els hem donat un CD amb tota la informació, que els agraeixo que es llegeixin, perquè alguna de les afirmacions que fan o que el senyor Rivera feia és que no se l'ha llegit. Que no ho sap? Ha mirat un mitjà de comunicació. És a dir, l'oposició es fa a través del que opina un mitjà de comunicació, mal anem –mal

anem. Si tota l'oposició que vostè ha de fer és el que diu un mitjà de comunicació, anem molt malament.

Per què? Perquè, miri, totes les crítiques de descoordinació i de... Vostès van fer dues crítiques, el senyor Pallarès en la seva intervenció inicial va fer dues crítiques. La primera, que consta en el diari de sessions, que el camió d'Horta de Sant Joan estava espatllat, i li vaig contestar que feia temps que havia estat substituït pel camió de Móra. Segona –segona– (*veus de fons*), de relaxament. Només cal seguir tranquil·lament –tranquil·lament– les transcripcions dels dos informes per veure que hi havia un seguiment minut a minut –minut a minut. Ja no em referiré al que el senyor Rivera deia a partir del que diu un mitjà de comunicació –minut a minut.

Però és que a més vostès no han estat capaços de dir on va fallar la coordinació, quin problema hi havia, diuen quatre qüestions genèriques i demanen responsabilitat –quatre qüestions genèriques i demanen responsabilitat.

El senyor Rivera feia referència a aquesta... Miri, senyor Rivera, la nota que surt avui en un mitjà de comunicació fa referència a les incidències de l'operadora de Lleida, que no es registren, però quan vostè s'imprimeixi o miri el CD veurà que D0, que és la persona que *La Vanguardia* diu que està desapareguda, actua a les 14.04, 14.25, 14.29 –14.29–, el que passa és que no es registra des de l'operadora de Lleida perquè el cap de guàrdia ho registra des del centre de comandament avançat, 14.47 –14.47. I en l'informe primer, no ja en els annexos –en l'informe primer–, aquesta persona desapareguda a les 16.10 diu, D0: «Nosotros ya hemos quedado aislados en este lado, tenemos el fuego a cincuenta metros del vehículo, ha saltado la carretera en dirección a Horta, por tanto, solo tenemos salida para Prat del Comte.» I a les 16.21 diu: «Estem a la carretera de Prat del Comte.» És a dir, aquesta persona desapareguda té transcripcions fetes. I vostè en base a una notícia de diari fa oposició –fa l'oposició. Llegeixi l'informe –llegeixi l'informe–, si no, preguntí, abans de fer acusacions preguntí, no acusi en base a la informació d'un diari, perquè en definitiva en l'informe es diu claríssimament.

I hi ha una altra qüestió que el senyor Rivera plantejava, per què les BRIF sí i no a GRAF, per què les... Miri, a les 14, a les 14... (*pausa*), esperi, a les 14 vint i escaig (*algú diu: «vint-i-vuit»*), vint-i-vuit, els BRIF demanen que se'ls evacui; quinze minuts més tard –quinze minuts més tard– els GRAF diuen que estan segurs i que estan preocupats pels BRIF, i que tenen una zona segura. És a dir que els únics que demanen evacuació són els BRIF, abans –els únics que demanen evacuació són els BRIF–, i quinze minuts després els GRAF de Lleida encara diuen que estan segurs i expressen en la transcripció preocupació per la seguretat dels BRIF. Per què? Perquè el GRAF de Lleida decideix zona segura, i estan tranquils i segurs, eh? I per tant, no s'evacua els BRIF en compte dels GRAF; els GRAF no han demanat cap mena d'evacuació, els GRAF han dit reiteradament al cap de guàrdia que estan segurs i que no volen evacuació.

Després, el tema de..., fixi's, els sindicats han qualificat l'informe de rigorós i impecable, no estan d'acord amb

les conclusions, i jo, senyor Pallarès, i senyor Rivera, a les conclusions que vaig dir en la meua compareixença el 28 de juliol no vaig dir que l'únic culpable era el foc. *(Pausa.)* Mirin-ho –mirin-ho. Jo no vaig dir que l'únic culpable era el foc. I les conclusions que l'informe de Bombers fa són les conclusions més ampliades i millor perquè hi ha més informació i estan fonamentades en la transcripció del que jo vaig dir aquí el 28 de juliol.

I què vaig dir? Primera, condicions meteorològiques extraordinàries, unes previstes, unes no previstes, no ho dic jo, ho diu en l'annex el servei meteorològic, no estaven previstes ratxes, no estaven previstes tempestes, i no estaven previstes en les tempestes formació de contravents, no ho dic jo, ho diu el servei meteorològic.

Segona qüestió, la desaparició a les 14.30 dels mitjans aeris. Tot i així, amb la situació que es produeix, a les 15.30 –i està a la transcripció– es donen instruccions als mitjans aeris de sortir i tirar aigua –a les 15.30–, tot i que els havien fet retirar –tot i que els havien fet retirar.

Tercera qüestió, el tema del BRIF produeix, ho diu l'informe dels bombers, una certa intranquil·litat, des del punt de vista que la gent, si algú demana la evacuació, els veu en perill. I repetidament la gent del GRAF de Lleida i la gent del GRAF de Barcelona expressen la seva preocupació amb relació al tema de les BRIF.

I quart element, que es diu en l'informe, que la insuficiència de la zona segura no prevista per les condicions meteorològiques que es van produir. I això ho vaig dir el 28 de juliol, i avui amb l'informe de bombers més ampli es pot dir.

I per tant, quan vostès diuen que hi ha hagut relaxament, no és que acusin..., si m'acusessin a mi no passaria res, però quan vostès diuen que hi ha hagut relaxament i van dir que hi havia..., estan acusant els comandaments de bombers, i no es van relaxar, van fer un seguiment minut a minut –minut a minut–, i no va desaparèixer absolutament ningú. I aquí ho tenen, amb dos volums... Per això els ho hem donat, perquè vegin que no hi ha hagut relaxament.

A partir d'aquí, quines són les acusacions concretes que fan vostès? Ningú les ha pogut escoltar –ningú les ha pogut escoltar. El seu raonament és el següent: els cossos ho han fet molt bé, hi han hagut morts, responsable el Govern. I això sí que és la instrumentalització que em repugna –això és la instrumentalització que em repugna. Perquè no han pogut afirmar una sola condició de descoordinació, un sol moment en què no hi ha el control i es fa el seguiment del que està passant.

I des d'aquest punt de vista tampoc he sentit una sola proposta de millora, perquè? Perquè amb tot –amb tot–, també amb un tema com els bombers, els problemes han de significar salts endavant. Les noves situacions imprevistes han de significar salts endavant, des del punt de vista tècnic, des del punt de vista de formació, no n'he sentit cap de vostès. Nosaltres el 94 i el 98 en vam plantejar moltes, vint o trenta, vostès ni una. Fan un diagnòstic en base a un mitjà de comunicació, que s'equivoca a més a més, i que no estaria malament que els mitjans de comunicació –alguns ho fan, altres no–

contrastessin les opinions, el que em sembla greu és no contrastar opinions greus amb un tema com aquest, i que a més a més en definitiva algú faci un intent d'oposició en base a una informació falsa.

Per tant, senyores i senyors diputats, les conclusions de l'informe jo crec que són les vàlides, són unes conclusions d'aquests quatre elements que he dit. El condol evidentment per a les famílies, per als amics i per al Cos de Bombers. El reforçament i l'agraïment a tots els cossos de Bombers, d'Agents Rurals i Mossos que hi han participat. Hi ha hagut tota la informació que hem pogut donar en cada moment i si no l'hem donat és perquè no la podíem donar i fem propostes de treball per millorar el treball i perquè no torni a passar una qüestió com aquestes.

El president

Bé, moltes gràcies, honorables consellers. Reglamentàriament és potestatiu d'aquesta presidència obrir un nou torn d'intervenció per part dels grups parlamentaris que ho desitgin i, ateses la importància i transcendència d'aquesta comissió informativa, creiem que efectivament ha de ser així.

Per tant, per part de Convergència tenen voluntat d'intervindre? *(Pausa.)* Doncs, té la paraula el diputat Xavier Pallarès per un temps màxim de cinc minuts.

El Sr. Pallarès i Povill

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats... Bé, honorables consellers, crec que avui estem aquí fent un debat polític, debat polític en què demanem responsabilitats polítiques, precisament perquè s'ha deixat sense comandament una sèrie de bombers que estaven treballant al foc.

Honorable conseller, jo hi feia referència abans, una de les claus importants me sembla que és per què es tarda tant a posar l'Infocat en alerta màxima? És una de les preguntes que nosaltres..., senyor Boada, ho sento, és la seua responsabilitat entre d'altres. Aquí hi ha un quadro que és lo quadro al qual nosaltres insistim i fem referència. De tot este quadro, que davall de vostè té tretze persones –tretze persones–, qui finalment porta l'operatiu a les hores més crítiques, conseller –a les hores més crítiques–, és lo GRAF 01. Per tant, una de les preguntes que nosaltres ens fem i que nosaltres hi insistim –no faci així, honorable conseller–, una de les preguntes que nosaltres fem i que nosaltres hi insistim és on era tota aquella gent, on estaven tots els comandaments que havien de dirigir l'operativitat.

Com altres dubtes, els GRAF de Lleida estaven o no estaven ben assessorats de l'alt risc que corrien, és un dels dubtes que nosaltres tenim. Si la localització que tenien, mitjançant els localitzadors de què disposen, l'estructura operativa dels comandaments via GPS per satèl·lit, per què no van assistir els bombers des de les 16.06, que demanaven auxili, fins a les 16.45, que ja havia succeït el maleït accident. Quines ordres directes van donar els comandaments de l'operatiu als GRAF de Lleida per tal de treure'ls de la zona. De quina informació disposava el GRAF Lleida sobre l'estat del

foc? Quina visió global en tenia, tenint en compte que almenys un helicòpter estava sobrevolant la zona?

Bé, són dubtes que des de Convergència i Unió ens fem; són dubtes que, realment, vostè no mos els ha aclarit. I una altra cosa en què també li insistixo, ja que vostè fa menció molt especial del que surt avui al mitjans de comunicació, a l'aplicació de despatx. No m'ha contestat, suposo, perquè hem fet moltes preguntes, però, honorable conseller, sí que m'agradaria saber si realment l'aplicació de despatx, el que surt avui a la premsa, això ho té el jutjat de Gandesa; si té o no té el jutjat de Gandesa l'aplicació de despatx, entenent des del nostre punt de vista que, si no es té, estem assistint a una responsabilitat encara més greu de totes a les quals hem anat assistint. Aplicació de despatx que diu, moment a moment, minut a minut, tot s'anota, tot el que està succeint, i això és l'aplicació de despatx i volem que això estigui al jutjat. Preguntem si hi és o no és al jutjat. Simplement mos ha de contestar si sí o si no. Si no hi és, vostès estan fent una gravetat molt, molt, molt, molt alta –molt alta.

Bé, hem trobat els culpables, senyor conseller. Bé, els culpables són, segons vostès diuen, els BRIF que són els que trauen i tal i l'helicòpter despista un poc l'atenció, els mitjans de comunicació que ens passen no sé què a nosaltres i, al final, los culpables, com sempre, és l'oposició. Bé, això és el que vostès, al final..., de les conclusions vostès han trobat tres conclusions: uns, dos i, finalment, l'oposició.

Jo el que sí que sé, honorable conseller, és que al comandament avançat –i li ho torno a dir i li ho torno a dir amb tota la sinceritat del món– no hi havia ningú. És que, conseller, no hi havia ningú –no hi havia ningú– i no hi havia ningú vol dir que no hi havia ningú; a la Farinera no hi eren. Per tant, el comandament avançat no hi era a l'hora fatídica, i és en lo que nosaltres hem insistit des del primer moment, conseller. I, per tant, tot este organigrama molt ben elaborat, del qual vostè, hi insistixo, és el màxim responsable..., darrere van baixant tots los organigrames i l'operatiu del mateix dia 21... Jo voldria saber on eren, perquè, al final, l'únic que apareix i el que apareix més a totes les converses –a totes les converses– és el GRAF 01 –el GRAF 01–, l'últim de l'escala –el GRAF 01, l'últim de l'escala.

Per tant, insistim en lo mateix, honorable conseller, la descoordinació, la relaxació –li ho he dit abans–, utilitzi vostè l'adjectiu que vulgui, la descoordinació o la relaxació ve d'aquí i no es torni a excusar amb el secret de sumari, li ho demano per favor, perquè vostès lo secret de sumari l'utilitzen com si fos... Escolta, lo secret de sumari hi pot ser i evidentment que hi és –i evidentment que hi és–, però vostès tenen l'obligació de continuar treballant, precisament, per esbrinar què és lo que va passar, no arribar..., «és que, ara, hem arribat al cap de set mesos, com que hi ha secret de sumari, ara, creem una comissió de no sé què».

Miri, conseller, nosaltres, al seu temps, li vam demanar la creació d'una comissió. Ara, li brindem a vostè i a l'honorable conseller Baltasar que siguin vostès, precisament que siguin vostès, los que creen esta comissió d'investigació a nivell del Parlament de Catalunya, i

nosaltres mos hi sumarem i hi aportarem proves, que també en tenim, també en tenim, de proves, també tenim proves que la gent dels pobles mos ha fet arribar, honorable conseller. Creï vostè, creïn vostès..., vostès dos es reunixen, ne parlen, ne parlen després amb els seus assessors, amb el senyor Boada, que diu així amb lo cap, i s'asseuen i diuen: «Doncs, creem la comissió o no la creem.» Però, home, per l'amor de Déu, digui'ns alguna cosa. Nosaltres tenim ganes d'aportar –i acabo senyor president– el nostre granet d'arena amb el que nosaltres sabem. I, per lo tant, en això li insistim molt.

Li ho he dit –i acabo, senyor president, trenta segons–, esperàvem d'esta compareixença la realitat i la responsabilitat. La realitat la buscarem i és segur que apareixerà, perquè, al final, el jutjat de Gandesa, que ha fet una feina impecable..., al final, la realitat apareixerà. La responsabilitat ja és del president, en este cas, del president del nostre país, del president Montilla, que és qui tolera totes aquestes responsabilitats.

Vostès han utilitzat abans la paraula «cessar», bé, nosaltres sí que, realment, ja utilitzant el seu llenguatge, el que han utilitzat vostès, que va passar no sé quan, doncs, els cessin a vostès de les seues responsabilitats.

Bàsicament, qui pot cessar-los a vostès de les seues... Vostès no plegaran, per tant, l'únic que els pot cessar a vostès de les seues responsabilitats és l'honorable president de la Generalitat, José Montilla, i això és lo que nosaltres demanem a l'honorable president, que els cessi de les seues responsabilitats.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies, senyor diputat. Pel Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi es demanava la paraula? *(Pausa.)* Té la paraula l'illustre diputat David Pérez.

El Sr. Pérez Ibáñez

En tot cas, fonamentalment, per reafirmar el que vam comentar en l'anterior intervenció i constatar també que la gran argumentació que hi ha sobre la taula és que es va mentir, va haver-hi relaxació i va haver-hi descoordinació. Molt bé, doncs, si això ho diuen quaranta vegades, doncs, no per això tindran més raó, perquè jo crec que s'ha evidenciat que això no és així.

I també es vol evidenciar que d'altres, doncs, a la seva època van fer dimitir algú, però les coses, en realitat, no van anar així. Al maig d'aquell any, l'exconsellera Cuenca havia fet enfadar seriosament Jordi Pujol per no assistir al cent cinquanta aniversari de la Guàrdia Civil; la consellera va preferir anar a jugar al golf. Pujol va reprendre i va sospesar treure-li les competències policials. Aquell mateix estiu, es van produir els grans incendis que van devastar desenes de milers d'hectàrees de Catalunya central. Això ho diu la premsa, no ho dic jo, eh?, ho diu la premsa. Vostès s'entesten a comparar una situació amb l'altra. No és veritat –no és veritat.

Jo crec que és el moment de la reflexió, és el moment del seny, és el moment del sentit de país, és el moment del sentit comú, és el moment de veure i de creure en les

institucions, especialment, les institucions que vetllen per nosaltres –estem parlant dels Bombers i estem parlant dels Agents Rurals–, i és, per tant, el moment de continuar donant un suport, que ja ha començat, al territori afectat, als ajuntaments de la zona.

I, efectivament, ho accepto, estem en un debat polític, ho accepto, també ho deia el representant del Partit Popular, hem de parlar de responsabilitats polítiques. Jo crec que tothom accepta aquest tipus de debat. Però les responsabilitats polítiques les té tothom; tothom tenim les nostres responsabilitats polítiques, tothom. (*Veus de fons.*) No, nosaltres també, exacte, i l'oposició també té les seves responsabilitats polítiques, eh?, és el que volia dir, Rafa. I, per tant, el temps dirà si... Perdó, senyor Rafa Luna. Per tant, el temps dirà si cadascú ha assumit correctament les seves responsabilitats polítiques, el temps ho dirà, eh? I si venir aquí, a aquesta comissió, a continuar parlant de relaxació, de falta de coordinació, de mentides i que ha de dimitir un, l'altre i el Montilla, és el millor que pot aportar l'oposició, en aquest moment, per a aquest debat. Jo penso que no –jo penso que no. Però, en qualsevol cas, hi insisteixo, el temps ho dirà.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor diputat. Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, es demana intervenir? (*Pausa.*) Té la paraula la il·lustre diputada Patrícia Gomà.

La Sra. Gomà i Pons

Gràcies, president. Simplement, doncs, per reiterar novament... No per reiterar, però sí per posicionar-nos, novament, en el mateix sentit que hem fet en la intervenció anterior i, simplement, incidir en tres punts.

Primer, creiem que el Govern, en tot moment, s'ha mostrat transparent i ha comparegut al juliol i ara, en aquests moments, en seu parlamentària facilitant i posant a disposició dels grups parlamentaris tots els informes i documentació que tenia en tot moment; per tant, doncs, no hi ha ànim d'enganyar ni de faltar ni d'amagar la informació.

Segon, el tema judicial, que nosaltres posàvem en l'anterior posicionament sobre la taula, doncs, ens posicionem en el mateix sentit. Hi ha un procediment judicial obert i creiem que les forces polítiques no hi hem d'interferir per responsabilitat. Nosaltres no serem els que farem judicis paral·lels.

I aquesta causa judicial, com hem dit, arribarà a unes conclusions, i sobre aquestes conclusions serà sobre les que ens posicionarem políticament. Creiem que això és molt més rigorós i que no és rigorós demanar ara depurar responsabilitats polítiques sobre hipòtesis de l'oposició, perquè en cap cas hi ha cap fet provat; un fet provat tan sols el pot declarar un jutge en una sentència.

Evidentment, el nostre suport al Cos de Bombers, al Cos d'Agents Rurals i al Cos de Mossos d'Esquadra. Creiem que no es pot caure en la contradicció de donar

tot el suport a aquest cos i, alhora, doncs, qüestionar absolutament totes i cadascuna de les actuacions que van tenir aquests cossos en el trist esdeveniment.

Nosaltres creiem que la gestió de l'incendi no és una gestió política, no és un tema polític. La gestió d'un incendi és un tema tècnic, és una gestió tècnica. Imaginem-nos això posat en un altre àmbit, en l'àmbit de la salut. Una intervenció en l'àmbit de la salut és una gestió tècnica, en cap cas és una gestió política. Doncs, evidentment, la gestió d'un incendi és tècnica i són els tècnics, els professionals que coneixen absolutament l'àmbit els que han de prendre les decisions *in situ* sobre aquest incendi.

I, per tant, doncs, novament, el nostre suport al Govern i la nostra espera a veure quin és l'esdevenir d'aquests fets judicialment.

El president

Gràcies, senyora diputada. Per part del Grup Parlamentari del Partit Popular, es demana d'intervindre? (*Pausa.*) Té la paraula el senyor Rafa Luna.

El Sr. Luna i Vivas

Moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, jo penso que hi ha dos coses molt diferenciades: lo que és la investigació judicial amb responsabilitats penals i lo que és la investigació política, que és responsabilitat dels polítics.

Vostè estava dient que, realment, aquest és un problema tècnic. Bé, doncs, miri, jo li diré ara i faig una pregunta, si me la poden contestar. Em poden dir el dia i la data en què s'ha aprovat el Pla de previsió d'incendis del parc natural? M'ho poden dir? Això és una responsabilitat política, evident.

No se m'ha contestat en el tema de la pregunta que jo feia referent a l'informe del Departament d'Interior, del senyor Saura. Inclús, senyor Saura, he sigut molt dur, però, és clar, he sigut molt dur dient que era mentida per una qüestió molt simple, perquè no ho dic jo, ho diuen los sindicats, i els tres sindicats que ho diuen tenen una paraula i un pes suficient per dir-ho. Li podria transcriure lo que vam dir, però dos paraules molt significatives, que li torno a dir, una d'elles va estar la «brutalitat», realment, de la descoordinació i l'altra, les «llacunes» que hi havia en aquest informe. Ho tinc aquí, vull dir, ho tinc aquí.

Després, vostès parlen que va haver-hi una relaxació, evident. Jo li'n faig la prova. El senyor Juanito Bertomeu o Joan Bertomeu, diputat també de les Terres de l'Ebre, i jo aquell dia ens vam desplaçar a Horta de Sant Joan. I quan estàvem arribant a Horta de Sant Joan, deia un mitjà de comunicació que l'incendi estava controlat. Quan arribem al lloc, al lloc mos trobem dos responsables polítics, l'alcalde i el delegat del Govern de la Generalitat de les Terres de l'Ebre, que ens diuen que hi ha quatre morts. Per tant, si els mitjans de comunicació diuen que hi ha un relaxament, mos ho hem de creure.

Després, tornem a lo mateix. No diga que els bombers diuen i enfoquen que és un llamp. Els bombers, el dia 2 de setembre –de setembre–, presenten al jutjat un informe dient que dubten que sigui un llamp.

I, després, ja no entrem a les tesis de l'informe de l'Agència Estatal de Meteorologia, que s'entrega als agents rurals, amb la qual cosa, senyor, vostè, conseller, senyor Baltasar, no se n'assabenta fins a última hora, com tampoc nosaltres mos assabentem de la informació fins ara, que penso que ens donaran un disquet, i ens hem hagut d'anar buscant la vida com hem pogut.

Miri, tot queda com estava. Com queda com estava les trucades telefòniques, l'hora que no se va contestar i tot això.

Miri, jo li diré una cosa molt sincera, amb responsabilitats polítiques. Tots estem acostumats ja a les desavinences del Govern tripartit –tots–: desavinences, descoordinació, situacions amb les quals se desautoritzen els uns als altres, tot això. Tot això ha capficat el president de la Generalitat, el senyor Montilla, en moments molt difícils. Ara estem parlant de dos consellers del mateix Govern i de dos consellers del mateix partit. Tant els hagués costat asseure's en una taula, ficar els bombers, els agents rurals i ficar, a l'altre costat, mossos d'esquadra i demanar-los, realment, una investigació, que jo estic segur que haurien arribat a les mateixes conclusions que la jutgessa? (*Veus de fons.*) Sí que ho poden fer, perquè vostès tenen una responsabilitat política.

Senyor Boada, li demano que vostè no és portaveu ara d'Iniciativa per Catalunya els Verds i tingui la serietat de respectar l'oposició, perquè vostè és Govern. Amb les seves senyalitzacions... Sí, senyor Boada, vostè ja no és el portaveu d'Iniciativa els Verds. (*Veus de fons.*)

Continuo, continuo dient-li... Miri, davant d'aquest fet, mos demostra que els professionals són professionals. Vostès no han sabut dirigir. Qui ha dirigit aquestes investigacions és la jutgessa i ho ha sabut fer bé i ha arribat a bon port i esperem que acabi tenint més temps per poder dir lo que ha de dir.

Jo els faré, per últim, dos precés –dos precés. Miri, vostès per decència política lo que haurien de fer és donar una explicació pertinent a tot el poble de Catalunya i, després, anar-se'n al Palau de la Generalitat i presentar la dimissió al senyor José Montilla. Això haurien de fer vostès. O la segona, presentar la dimissió vostès al senyor Montilla i després donar les explicacions pertinents al poble de Catalunya. En els dos casos, vostès el que han de presentar és, per decència, per coherència, la seva dimissió. Pel bé dels bombers, pel bé dels mossos d'esquadra, pel bé dels agents rurals, que els han ficat on els han ficat, i per bé de tot el poble de Catalunya. I si això no es fa –que no es farà, perquè ja el senyor Montilla ha sortit dient que els recolza–, exigir al president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, que els cessi els dos. Perquè sap lo que estàvem parlant fa un moment amb la nostra portaveu del grup parlamentari? Vostès tenen un problema: vostès estan acorralats pel foc i el senyor Montilla està acorralat pel tripartit i, en aquest cas, per vostès.

El president

Molt bé. Gràcies, senyor diputat. Per part del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra

Unida i Alternativa, demana intervindre? (*Pausa.*) Té la paraula el senyor Jaume Bosch.

El Sr. Bosch i Mestres

Sí, molt breument, president, perquè... Jo estic d'acord que sí que hi ha una part del tema que és polític, eh? És polític clarament, acusar uns consellers de mentir és clarament una acusació política. Acusar de descoordinació, confonent això amb les obligacions del secret de sumari, també és una acusació política. Però jo crec que precisament aquestes acusacions avui han quedat clarament desmentides. Aquí no hi ha hagut mentida –no hi ha hagut mentida–; una altra cosa són informes que donen conclusions diferents, i no hi ha hagut descoordinació, perquè el secret de sumari comporta una sèrie d'obligacions. Però el que jo lamento –i he volgut posar èmfasi en això– és que el paper que fa l'oposició moltes vegades és, fins i tot, dir-les encara més grosses abans de venir aquí, escalfar l'ambient i després la persona que ho ha dit, després, no ve aquí i no hi intervé.

Perquè, és clar, en el tema de la mentida i de l'informe, el senyor Felip Puig ha acusat –ha acusat– en escrit als diaris, eh? –no són declaracions que es puguin interpretar o no–, que ell dubtava que els agents haguessin fet per iniciativa pròpia un informe dient que l'origen del foc va ser un llamp i que pensava que la celeritat de la seva aparició no es devia a altra cosa que al fet de tapar el fons del problema. I la subdirectora general d'Agents Rurals, al cap d'uns dies, li contesta i li diu: «És precisament, senyor Puig, aquesta professionalitat i dedicació a la nostra feina la que ens impediria, sense cap mena de dubte, elaborar un informe que no s'ajustés a la realitat de les proves que teníem. En cap cas vàrem estar induïts per ningú per arribar a una altra conclusió que no fos la que creïem veritable. No vam tenir cap mena de consigna ni ordre per arribar a la conclusió del llamp, ni tampoc per tancar de forma ràpida i precipitada el nostre informe de les causes.» Qui menteix aquí?

El president

Gràcies, senyor Bosch. Per part del Grup Mixt, es demana intervindre? (*Pausa.*) Té la paraula el senyor Albert Rivera.

El Sr. Rivera Díaz

Gràcies, senyor president. En primer lloc, el senyor Baltasar feia una pregunta entenc que retòrica, perquè alguns ja creiem que hem enfocat per on anava la resposta, deia: «Per què un Govern havia d'ocultar o basar-se només en la teoria del llamp? Quin benefici treia el Govern tancant la investigació amb la rotunditat del llamp?» Doncs, home, no ens digui malpensats, però potser aquesta informació que no coneixem de l'informe d'incidències, que hi havia hagut més d'una hora sense que el comandant respongués? Potser és això? Potser és això, que per a això sí que es van coordinar vostès?

Perquè el senyor Saura deia que això no era..., que això era el GRAF Lleida, no. Aquesta informació –aquesta informació– és de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis. No és el GRAF Lleida; és de la direcció i consta a l'informe d'incidències. I aquest in-

forme d'incidències, s'ha preguntat aquí i jo també li pregunto si se li trasllada a la jutgessa de Gandesa o no se li trasllada. D'on surt aquesta informació? No l'ha desmentit, senyor Saura –no l'ha desmentit. Jo l'insto un altre cop que consti al registre d'aquest Parlament que vostè diu que no va haver-hi més d'una hora falta de comunicació amb aquest comandament dit Delta 0. No ho ha dit. I potser no ho ha dit perquè no és possible dir-ho? (*Veus de fons.*) Això és falta de descoordinació. Que no ho diem nosaltres, que ho diuen els sindicats. Que aquí s'ha tornat a parlar un altre cop que jutjàvem els mossos i els mombers. No, no. Que van en contra dels bombers els sindicats de bombers? Que van en contra dels bombers les famílies dels bombers? Oi que no? Doncs, no jutgin més l'actuació legítima que fan els bombers, les famílies d'aquests bombers, UGT o els grups de l'oposició.

Per tant, evidentment que el que està sobre la taula és si defensar una teoria que després s'ha demostrat que no era certa, eh?, beneficia i a qui beneficia. Doncs, sí, la realitat és que beneficia tancar en un moment donat una línia d'investigació que porta que després sapiguem –sis mesos després– que hi havia hagut una falta de coordinació i de resposta d'un comandament.

I per tant, com que no han desmentit això en dues hores que portem aquí, donem per fet que això que diuen és cert. I, per tant, li dic: instem que portin això al jutjat. I, si no, que s'obri una comissió d'investigació, que ja ho farem uns altres. Però si vostès no volen portar això a la jutgessa i ha de ser la jutgessa qui ens acabi donant llum, informació, anem apanyats. Perquè si en aquest Parlament els consellers responsables no donen informació, que ens hagi de treure les castanyes del foc la jutgessa, eh?, doncs, nosaltres no confiem en aquesta via.

Per una altra banda, es parlava abans també d'aquesta tasca impecable. Nosaltres, ara, després de sentir les explicacions, marxem més preocupats de com hem entrat. Perquè la realitat és que han sostingut allò que és insostenible. No han reconegut no només que l'informe no era cert en una evidència, és que no han parlat d'aquesta informació, no han parlat d'aquesta falta de resposta. Aquestes paraules que jo els deia que han sortit a la premsa..., ara en trobava una altra, deia: «Hace rato que suenan llamadas de emergencia. No encontramos a Delta 0.» Són quatre, quatre informacions d'aquest registre d'incidències del seu departament, no del registre d'un partit polític –del seu departament–, que demostrin que en més d'una hora no va haver-hi resposta d'un comandament. I això es diu descoordinació.

I quan hi ha un senyor que diu: «Estic sol i cremat» i «fills de puta, veniu a buscar-me», no se'ns pot passar pel cap pensar que no hi estaven responnent, quan tocava? Això, no pot ser possible? No és possible que ho pensem, quan no hi ha resposta? Doncs, sí. Nosaltres ho afirmem aquí políticament –políticament. Creiem que va haver-hi una manca de coordinació, d'informació i de resposta a aquells bombers.

I, senyor Saura, amb la informació que vostè dóna està dient implícitament que la responsabilitat era dels bombers que no van ser responsables i no van saber fer l'avís a temps. Vostè diu: «El GRAF Lleida va dir que era mi-

llor quedar-se allà que no tornar enrere.» Escolti'm, no és el comandament, dic jo, eh?, qui ha de dir quan es retira i no es retira en aquest cas el GRAF Lleida? O són ells mateixos, que estan dintre del foc sense una visió global, qui han de decidir si marxen o no marxen?

Nosaltres creiem que va faltar una informació i una directriu clara del comandament, que va portar a no tenir informació als bombers que estaven jugant-se la vida. I ho direm així. És la informació. Perquè vostès no han estat capaços de dir el contrari en aquesta comissió. I si n'haguessin estat capaços, li ho asseguro, senyor Saura, que jo seria el primer –perquè li ho asseguro– de reconèixer que aquesta informació ens l'han donat i que ens hem quedat tranquils. I no és així.

No han sigut capaços, i per tant, jo els demano que posin la informació, tota la que tingui el departament, en mans de la jutgessa; si no és així, demanarem comissió d'investigació en aquest Parlament, i finalment si vostès no són capaços de depurar responsabilitats en aquells càrrecs intermedis, en aquelles persones que han comès un error de coordinació o d'informació, els responsables, com els deia, són vostès com a consellers, especialment vostè, senyor Saura, com a responsable d'això.

No jutgem més els Mossos, no jutgem més el Cos d'Agents Rurals, no jutgem més els Bombers, perquè són ells precisament qui han patit les conseqüències, o poden arribar a patir-les en un futur, si no hi ha coordinació i si no hi ha informació.

Per tant, en aquest moment, nosaltres el que demanem és que posin en mans de la jutgessa això que no han estat capaços de desmentir, que obrim, si no, aquí, en el Parlament, una comissió d'investigació i que posin els seus càrrecs a disposició, o dimiteixin, del president de la Generalitat. Perquè vostès, després de comparèixer –i així ens vam comprometre des del nostre grup, volfem escoltar les seves informacions– no han estat capaços de desmentir allò que està sobre la taula.

I finalment, senyor Saura –i acabo, president–, vostè ens culpa a nosaltres de cenyir-nos a la informació d'un diari d'un informe del seu departament, no del GRAF Lleida. Escolti'm, vostè ens ha donat un CD, fa cinc minuts, abans d'entrar a aquesta comissió, i ens interpel·la a l'oposició, que al final haurem de dimitir també l'oposició, de resultes de tot aquest tema, perquè no llegim els CD. Ens ve a donar lliçons del que hem de fer. Senyor Saura, vostè ens ha donat aquesta informació ara, tenim la informació gràcies a molts mitjans de comunicació i a la jutgessa i no per vostè, i per tant, del que s'haurien de preocupar vostès és de com desmentir allò que no són capaços de desmentir avui, que és que va haver-hi descoordinació i falta de gestió.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor diputat. Per part dels consellers, volen intervindre novament? (*Pausa.*) No. Doncs, s'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a la una del migdia i set minuts.